

naša luč

1992
junij, julij,
avgust
6

hodil po zemlji sem naši in pil nje prelesti

Župančič, Duma

žiče, poljčane

● Kdor hoče obiskati razvaline slavnega kartuzijanskega samostana v Žičah, se mora peljati do Celja, potem pa še eno tretjino razdalje med Celjem in Mariborom. Pri **Slovenskih Konjicah** je treba zaviti z glavne ceste na desno. Jaz pa zavijam na levo, da natočim v Konjicah bencin.

Konjice, središče gornjega Podravinja, leže v prijazni okolici senčnega vznožja razpotegnjene Konjiške gore. Staro trško jedro sestavljata steni enonadstropnih hiš na obeh straneh potoka, ki je včasih mikavno žuborel po sredi ceste, a so ga tržani pokrili. Ogle dati si je mogoče Trebniško goro, župno cerkev in rimske kamne v občinski hiši. Nove stavbe govorijo o tem, da kraj raste.

V stari Avstriji je bil kraj pomembna narodna postojanka. Pridevek „Slovenske“ so dobile Konjice v prvi Jugoslaviji, ker so jih poštarji velikokrat zamenjavali s Konjicem v Hercegovini.

V ozadju trga se na severu vlečejo Dravinjske gorice z vinogradi in sadovnjaki. Nad njimi se vzpenja Pohorje.

Ker me zanimajo danes razvaline žičkega samostana Žiče, moram spet prečkati glavno cesto in zaviti nazaj, v smeri proti Celju.

● **Vas Žiče** ležijo v sončnem zavetju Žičke gorce, zato imajo dobre vinograde. Tu se je ohranila spodnja cerkev v Špitaliču, le nekoliko predelana. Od tod se je treba peljati dva kilometra naprej. V zaprti dolini se vrste nekatere sestavine nekdanjega samostanskega gospodarstva in hiša za goste, potem pa se prikažejo razvaline zgornjega kartuzijanskega samostana.

Te samevajo v dolini Žičnice v zatišju pod Konjiško goro. Posebno opazen je okrogli stolp na višini. Na levi stoji še del samostanskih splotij, v katerih stanuje nekaj upokojenk, vse drugo so pa razvaline. To velja še posebno za cerkev, katere ostanki oboka in zunanji oporniki dajo slutiti njeno plemenito zasnovo.

Ob cerkvi na severni strani se ohranja mali križni hodnik, ob njem še ostanki skupnih prostorov. Višje gori je bil včasih prostor za menihe, veliki križni hodnik, sredi tega prostora pa se še dviga pokopališka kapela.

Pravzaprav nudijo razvaline žalostno podobo. Toliko bolj žalostno, ker je mogoče iz obširnega nekoč obzidanega prostora zaslutiti, da je moral biti samostan zares mogočen. Tako preide slava tega svetla

Samostan je ustanovil štajerski mejni grof v 12. stoletju. Menihi so zgradbo obzidali z utrdkami. Upravljali so veliko posest, trgovali in vodili gostišče za popotnike. Zaradi turških vpadov, protestantske reformacije in kmečkih uporov je samostan za nekaj desetletij preki-

nil svoje življenje. Končno ga je ukinil „cesarski mežnar“ Jožef II.

Trenutno ne bi bilo mogoče dobiti denarja za ponovno postavitve samostana po prvotnih načrtih, a celotni kompleks bi to gotovo kdaj kasneje zaslužil. Zgradba bi vsekar pomenila izredno narodno bogastvo.

● **Od Žič do Poljčan** je 10 km. Moram tja, saj je bil tam doma, sedaj pa leži tam pokopan, moj dobri prijatelj, bivši slovenski izseljenski duhovnik v Parizu, prej pa v Španiji in na Švedskem, g. Jože Flis.

Poljčane so najpomembnejši kraj ob srednji Dravinji. Spodnji del trga leži na levem bregu reke, zgornji pa pod Bočem, kjer teče stara pot po ozki dolini Bele k Sotli. Na Boču stojita planinska kočica in razgledni stolp.

Mogočna cerkev in pokopališče se nahajata v zgornjem delu kraja. Poiščem grob g. Flisa. To ni pretežno, saj se nahaja v sredi pokopališča, ob kapelici, v družbi drugih duhovniških grobov. Pomolim za tega blagega in plemenitega duhovnika, ki se je velikodušno razdalja za naše rojake na tujem, pa tudi za tiste, ki so prihajali od doma.

Poslovim se. Ko iščem po zemljevidu, vidim, da so ne posebno daleč od tod znameniti kraji: Ptujška gora, Rogaška Slatina, Šmarje pri Jelšah in Slovenska Bistrica.

Dravinjske gorice, severno od Poljčan, imajo ravna slemena in zložne vrhove. Na njih je mnogo njiv, sadovnjakov in vinogradov. Po goricah čepijo zaselki in posamezne domačije ter viničarije.

Paziti moram na cesto, da ne pristanem ob njej.

on

še ni konec

NASLOVNA FOTOGRAFIJA:
Telovska procesija v Ratečah blizu
Kranjske gore.
(Foto Mirko Kambič)

je nekaj gnilega v deželi danski

Ta stavek iz Shakespearovega Hamleta dokaj točno prikazuje občutje v današnjem slovenskem prostoru. Neodvisna in demokratična Slovenija je zastrupljena z ostanki petinštiridesetletnega enoumja politično, miselno in moralno. Stari kadri slejkoprej zasedajo vsa odločilna področja: sredstva javnega obveščanja, finance, gospodarstvo, šolstvo, del skupščine, po zdnjem udaru so prevzeli še vlado.

Ko je pred dvema letoma postal Peterle predsednik slovenske vlade, bi moral v prvih dveh tednih zamenjati vplivne rdeče strukture. Seveda je vprašanje, ali je bilo to sploh mogoče. Ali je imel na voljo druge kadre, saj je prejšnje enoumje usposabljal za vodilna mesta samo svoje ljudi. Sedaj so ti ljudje zamenjali njega.

Da ni šlo pri vseh treh nezaupnicah Peterletovi vladi predvsem za zamenjavo dozdevno nesposobne gospodarske ekipe s sposobno, je jasno iz muzike, ki je vse tri poskuse glasno spremljala. Šlo je za svetovni nazor. Prvo violino v tem orkestru je igrala Demokratska stranka (oba Hribarjeva, Rupel, Bavčar), ki se ima za slovensko intelektualno smetano, ki si poleg tega čezmerno lasti zasluge za slovensko pomlad in ki je do kristjanov nestrpna. Gre za preživelu obliko liberalizma najslabše sorte. Iz ozadja kajpada pri tem vneto pomagajo prenovitelji.

Pred kratkim je v pogovoru na TV nekdo zahteval moralni Nürnberg na Slovenskem: treba bi bilo ugotoviti, kdo je kdo na Slovenskem oziroma kaj je kdo tam bil med zadnjo vojno in vsa leta po njej. Sodišče bi moralo odkriti krivdo vseh krivih. Lahko bi jih potem takoj pomilostilo, a slovenski narod ima pravico poznati svoje sinove in hčere.

To bi bilo treba storiti zato, ker se narodne rane ne bodo nikdar zacelile, če ne bodo prej očiščene. Pa tudi zato, da ne bo mogoče bivšim krivcem več ribariti v kalnem: danes se namreč bivši najbolj vplivni zatiralci delajo za največje demokrate.

Sodišče bi moralo tudi od vseh, ki so bili v preteklem totalitarizmu pri oblasti aktivno udeleženi, zahtevati, da se v demokratični Sloveniji umaknejo v zasebnost.

Okna je treba odpreti in slovenski prostor končno prezračiti, da se v njem ne zadušimo.

Izdajatelj in lastnik: Zveza slovenskih izseljenskih duhovnikov, diaconov in pastoralnih sodelavcev v Evropi. Založnik: Mohorjeva družba v Celovcu.

Odgovorni urednik: Janez Pucelj, 4200 Oberhausen 11, Oskarstr. 29.
Tisk: Tiskarna Družbe sv. Mohorja, 9020 Celovec, Viktringer Ring 26.

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
Viktringer Ring 26,
A-9020 Klagenfurt
Austria

NAROČNINA
(v valuti zadevne dežele):
Avstrija 170 šil.
Anglija 11 fun.
Belgija 635 fran.

Francija 106 fran.
Italija 24.000 lir
Nizozemska .. 35 gld.
Nemčija 30 mark
Švica 27 franc.
Švedska 115 kron
Avstralija ... 26 dol.
Kanada 23 dol.
ZDA 20 dol.
Slovenija 800 tol.

Razlika v cenah je zaradi neenake poštne in v posameznih državah in različnih deviznih preračunavanj. Naročnike sprejemajo poverjeniki in uprava NAŠE LUČI.

PRINTED IN AUSTRIA.

Naročnino lahko plačate tudi na poštni čekovni račun (Österreichische Postsparkasse) števil. 9.564.255

pismo iz don Kamilovega mlina

neverjetno — še vedno utesnjeni in ustrahovani

Na župniji je vedno kaj novega. Junij je mesec prvih obhajil, s tem pa tudi nekaj skrbi. Seveda je največja skrb, kakšno obleko bo imela prvoobhajanka. Pri fantih je za stopnjo lažje. Bolj malo je pomembno, koliko bodo ti prvošolčki znali verouka. Za to bo že župnik poskrbel. Saj je za to tu.

Da pol otrok ne zna niti očenaša, to mladih staršev, kot je videti, ne moti. Verjetno ga v družini zelo redko

skupaj molijo. Ali pa sloh nikoli. Ni časa: televizija in večerja zasedeta ves večer. S tem se mora župnik pač sprizniti. Tudi ko bi kaj rekel, se ne bi veliko spremenilo.

Tako sem upal, da se bo priprava na prvo obhajilo odvijala normalno. V nedeljo po maši pa pride neka stara mama. Vsa je v zadregi.

„Ali je kaj narobe?“ sem vprašal. Nisem je niti poznal, zato se mi je zdelo čudno, zakaj tolikšna zadrega.

„Veste, prišla sem vas prosit, če lahko za našo prvoobhajanko vse jaz uredim. Saj njeno mamo poznate, bili ste že pri njih.“

„Kako to mislite?“ sem iskreno vprašal. Nisem si znal predstavljati, kaj naj ona pri prvem obhajilu uredi. Da bo ona doma glavna veroučiteljica svoje vnukinje, mi je bilo od vsega začetka jasno. Bog daj, da bi imeli povsod tako skrbne stare mame! A sedaj ni šlo za učenje.

„Ali bom lahko nadomeščala njeno mamo pri prvem obhajilu? Veste, naša je učiteljica, pa si ne upa biti zraven.“

Ostrmel sem.
„Saj ji sedaj tega vendar nihče več ne prepoveduje!“

„Ja, veste, nobeden od učiteljev ne hodi v cerkev. Ona bi res ne šla rada.“

Moram reči, da me je pošteno pogrelo in zbolelo.

„Če si ne upa, naj ne gre! Lahko jo zastopate,“ sem razočaran odvrnil. Pripomnil sem, da je minister za šolstvo neki učiteljci na enako vprašanje odgovoril, da bo, če si ne upa iti sama, šel on z njo: potem se ji gotovo ne bo nič zgodilo.

Spraševal sem se, kako je mogoče imeti tak strah. Odgovor sem dobil v sredo: **vlada je padla; nova bo sestavljena spet iz bivših oznovcev in komunistov.** Prav ta strah pred njimi pa je ostal pri preprostih ljudeh. Spoznal sem, da je bil učiteljičin strah vsaj na videz upravičen.

Sicer upam, da se ločevanje učiteljev v verne in neverne, kot se je to dogajalo petinštirideset let, ne bo več ponovilo. Gotovo bomo pa bolj izpostavljeni spet zaznamovani. Kakšna edino pravovernna demokratinja nas bo poučila, da smemo biti, če smo tiho, javno pa ne smemo pokazati, da smo kristjani. No, lepa reč!

Spet pa moram reči, da tudi mi, kristjani, nosimo del krivde, da delajo drugi z nami tako. **Vse preveč je v nas strahu in ozirov.** Kaj smo res tako nesposobni, da ne bomo imeli dela, če bomo hodili k maši? Kaj smo že pozabili, da so v prejšnjem enomju iskala podjetja za knjigovodkinje prav zavestne kristjanke? Edino nanje so se lahko zanesla, da bo šlo vse pošteno. Ali ni naša vernost naša izkaznica, da opravljamo svoje delo pošteno in odgovorno?

Poleg tega se mi zdi, da naša nedolčnost in nedoslednost ne more navdušiti mladih, da bi bili zavestni kristjani. Naj gre deklica k prvemu

obhajilu, a brez opore staršev. Kaj bo pomenilo zanjo to srečanje? Versko doživetje ali samo zunanjo slovesnost z dobrim kosilom?

Bojim se, da **nas bo takšno ravnanje drago stalo**. Namesto v zavestne, dobre in odločne kristjane bomo vzgojili otroke v značajne pokveke in petoliznike, take, ki jim bo mar samo trenutna korist. Takšni si imena kristjan ne bodo zaslužili, pa naj bo slovesnost še tako lepa.

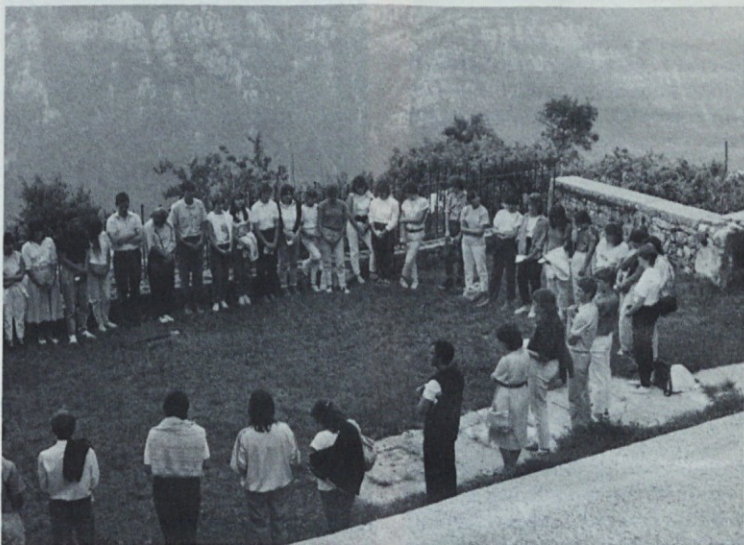
Ne skrbijo me pa samo prvoobhajnanci. **Vedno večjo skrb mi delajo tudi odraščajoči**. Nič jih ne zanima. Ob nedeljah cerkve ne vidijo od znotraj. Pri verouku naredijo vse, da bi se jih nobena beseda ne dotaknila. Ne znam jih vneti. Ali pa je pognala v njihovih dušah miselnost: o da bi bil že velik, potem mi ne bo treba v cerkev.

Kaj naj naredim v eni tedenski veroučni uri, če pa na drugi strani vsak dan poslušajo, kako je Cerkev nazadnjaška? Če vse to premišljujem, me je skoraj strah.

V svojih spominih „Kako sem se likal“ je pisatelj Papler napisal v SLOVENCU nekaj zanimivih zgodbic. Nadebudni študentje so delali v času šolanja vse mogoče, samo učili se niso. Kljub temu je dva najhujša razgrajača kasneje srečala pamet in sta danes priznana zdravnik in inženir.

Tako bo najbrž tudi z našo sedanjno mladino. Večino njih bo srečala pamet. Bomo pa morali imeti odrasli najbrž več časa za skupno duhovno poglobljanje v družini.

V tem mesecu bo v Sloveniji tudi nekaj novih maš. Nekaj fantov bo šlo v Gospodov vinograd prinašat mladim ljudem Kristusa in njegove vrednote. Ali bodo imeli več uspeha

kot jaz? Ali bodo znali ljudi bolj prepričati, da je krščanstvo vrednota, ki daje človeku resnično ceno?

Sam sem sklenil, da bom svoje vernike, mlade in stare, vedno močnejše učil, **naj molijo za pravo in zdravo pamet**. K Svetemu Duhu, ki je luč in ogenj. Tako bomo postajali spet veren, pošten in delaven narod.

In nikomur se ne bo treba bati hoditi k maši.

Samo tako se nam bodo vremena spet zvedrila. Samo takšni bomo v velikem mednarodnem tekmovanju preživeali.

Da bi se to res zgodilo, prosim Svetega Duha.

In vas lepo pozdravljam!

Vaš don Kamilo

Bog nam je sporočil, da je in kakšen je. To je bil pravzaprav sam sebi dolžan storiti, če je hotel, da zanj vemo in mu služimo.

razodetje — pot Boga do človeka

Stara in Nova zaveza svetega pisma nam skoraj na vsaki strani sporočata, da je Bog, ki prebiva v nedostopni svetlobi in je ljudem skrit, stopil iz te skrivnosti in svojo skrivnost razodel. Zato človek pri iskanju Boga ne hodi v prazno. Bog mu prihaja naproti. Dal se nam je spoznati po besedah in dejanjih. Povedal nam je ne le, da je, temveč tudi, da je z nami, da nas vabi in sprejema za svoje prijatelje.

Bog se javlja od nastanka sveta po stvarstvu, posebno pa še po naši vesti in svojem vodstvu skozi zgodovino. Zato je mogoče odkriti pri raznih narodih od najstarejših časov do današnjih dni neko odkrivanje skrite sile, ki uravnava tek sveta in človeško življenje, neredko pa tudi priznavanje najvišjega božanstva.

Vzhodni mistiki pravijo: Če pokaže modrijan na mesec, vidi bebec samo modrijanov prst.

Bog nam je govoril o sebi

Bog se je razodel tudi tako, da si je izvolil neko ljudstvo in ga naredil za luč narodov. V določenih časih in na določenih krajih se je dal spoznati na poseben način določenim osebam. To razodetje je bilo združeno s poslanstvom, da izvoljeni ljudje potem božjo besedo jasno in javno oznanijo vsem ljudem. To dogajanje se je začelo z Abrahamom in očaki. S tem, da je Bog Izraela osvobodil iz Egipta, je božje razodevanje stopilo v novo dobo. Prek prerokov je Izrael Boga še globlje spoznaval, tako je bilo pa obenem pripravljeno dokončno razodetje Boga po Jezusu Kristusu.

Pri razodevanju ni šlo predvsem za sporočanje resnic in zapovedi, marveč je Bog po besedah in dejanjih odkrival samega sebe in razkrival svoj načrt, da hoče ljudi odrešiti.

Ko je razodeval skrivnost sebe, je obenem odpiral vpogled v skrivnost človeka in v zadnji smisel človekovega bivanja. Ta smisel je v skupnosti in prijateljstvu z Bogom. Ko Bog razodeva sebe, razodeva človeku tudi človeka. Višek tega razodevanja je Bog-človek Jezus Kristus.

Če se sprašujemo, kdo je pravzaprav Bog, odgovarjamo tako, da beremo božjo zgodovino z ljudmi in rečemo: Glejte, naš Bog je tisti, ki je vodil Abrahama, osvobodil Izraela, od mrtvih budil Jezusa Kristusa, nas poklical v

svoje prijateljstvo in bo naša večna sreča.

vera — pot človeka k Bogu

Mnogi mislijo, da je krščanska vera kot nekakšna predstava otroka, ki mu manjka poguma, da bi uporabil lastno pamet.

Za kaj pri veri dejansko gre, je razvidno posebno pri Abrahamu, ki ga sveto pismo imenuje očeta verujočih. Živel je v Uru na Kaldejskem in častil bogove svojega rodu, dokler ga ni Bog poklical: „Preseli se iz svoje dežele v deželo, ki ti jo bom pokazal. Naredil te bom za velik narod.“ Abraham je Gospodu verjel in to se mu je štel v dobro.

Odšel je na pot. Pri tem je postavil na kocko vse: hišo in ostalo posest. Zaradi izpolnitve božje volje je postal brezdomec. Spustil se je v čisto negotovo prihodnost, a staval je pri tem na Boga in njegovo besedo. Proti vsemu upanju je upal. S tem je postal oče vseh verujočih.

daruj Bogu vse svoje srce!

Pred koncertno dvorano sem slišal tole:

„Kakšen pevec! Njegov glas je čisto napolnil dvorano.“

„Res je. Nekateri smo morali oditi ven, da smo mu naredili prostor.“

Zabavno! Gospe in gospodje, kar mirno ostanite na svojih sedežih: pevčev glas bo napolnil dvorano, a ne bo zasedel nič prostora.

Abrahamova pot se je dopolnila v Jezusovi poti in sleherni vernik je poklican v hojo za Jezusom. Vse, kar bi utegnilo človeka na tej poti ovirati, mora pustiti. Jezusa je vodila pokorščina do Očeta na križ. Prav v smrti pa je bil obujen v novo življenje. Tako je začetnik in dopolnitelj vere. Zato je v novi zavezi vera druga beseda za „hojo za Kristusom“.

Vera je torej pot. Človek mora iti po tej poti v upanju, da bo prišel do cilja. To je na neki način tveganje, saj človeku čuti na tej poti nič ne povedo: treba je verjeti.

Ta pot je možna le zato, ker je odgovor na predhodni božji klic. Verujoči zaupa Bogu in njegovi besedi. V tej zaupni predaji Bogu se človeku prižge luč: v besedah in dejanjih razodevanja spozna razodevajočega se Boga.

Ta hoja odpira nova spoznanja. Na spoznanje, da ga ima Bog rad, verujoči odgovarja s svojo ljubeznijo. Božje nagovarjanje vodi človeka k temu, da tudi sam nagovarja Boga v molitvi.

Ker verujoči ve, da ga Bog sprejema,

lahko tudi sam na novo sprejema sebe, druge ljudi in svet. Tako postaja vera nekaj, kar spreminja življenje in svet.

Kaj je torej vera?

Je:

— vseobsegajoči načrt življenja in celotno človekovo ravnanje v zemskem bivanju; verujoči je trden v Bogu, mu čisto zaupa in popolnoma gradi nanj;

— neomajno zaupanje, da bo Bog človeku vsak trenutek zvest in opora ter vsebina njegovega življenja;

— najgloblja spreobrnitev človeka: razumevanja samega sebe in življenja.

Vera je možna samo, če pride človeku naproti Bog z lučjo svoje resnice. Vendar pa ostaja slejkoprej človekovo povsem svobodno dejanje. Za priznanje Boga se odloči, kdor sam hoče — nihče ga vanj ne more in ne sme siliti.

V njej je v igri ves človek, z vsemi svojimi vprašanji, upanji in razočara-

(dalje na prihodnji strani)

modrijan in čolnar

Čolnar je peljal nekega modrijana čez reko. Modrijan ga je vprašal:

„Kaj veš o zvezdah in luni in njih vplivu na našo usodo?“

„Nič. Vem pa, da so lepe, da jih jaz ne morem ne ustvariti ne uničiti in da lahko le občudujem božjo vseomogočnost, ki jih je ustvarila in postavila tja, kjer so.“

„Revček, zapravlil si četrtno svojega življenja.“

Čez nekaj časa je modrijan spet vprašal:

„Ali poznaš zgodovino kraljev in kraljic, ki so vladali in še vladajo?“

„Zakaj naj bi se zanimal za kralje in kraljice? Prihajajo in odhajajo, ostaja pa le Bog, ki je z menoj usmiljen.“

„Reveži! Če tega ne veš, si zapravlil polovico svojega življenja.“

Čez čas je modrijan ponovno vprašal:

„Ali veš, kdo je Bog, kakšen je, kje je, kako ga je mogoče spoznati?“

„Ne, moj gospod, ne vem. Vem pa, da vodi vaše in moje življenje. Več mi ni treba vedeti. Boljše spim, če vse skrbí izročim v njegove roke.“

„Norec! Če tega ne veš, si zapravlil tri četrtnine svojega življenja.“

Nastala je nevihta in čoln je začelo premetavati kot orehovo lupino. Modrijan je postal bled kot zid.

„Gospod, zakaj se bojite?“ ga je vprašal čolnar. „Ali ne znate plavati?“

„Ne,“ je vzkliknil modrijan.

„Reveži!“ je rekel čolnar. „Zapravili ste vse svoje življenje.“

Na srečanju o duhovnosti sem slišal:

„Kako lahko ljubim Boga, kot nam naroča sveto pismo? Kako mu lahko izročim vse svoje srce?“

„Najprej moraš iz srca odstraniti vse druge, ustvarjene stvari.“

Napaki Ne bojte se sprejeti v srce vse ljudi in stvari, ki jih imate radi, kajti ljubezen do Boga v vašem srcu ne bo zasedla nič več prostora, kot ga zasede pevčev glas v koncertni dvorani.

de Mello

ali se bo papežev glas slišal tudi v slovensko deveto vas?

Papež je ob letošnjem prazniku Gospodovega vstajanja povedal štiri misli, ki bi lahko bile program slehernega Jezusovega učenca. V slovenskem prostoru in času dobijo te misli te-le poudarke:

● JEZUS JE NESMRTEN.

Ko smo priče že kar histeričnemu strahu in gnevu nekaterih krogov v Sloveniji proti krščanstvu — zlasti stranke slovenskih demokratov (Tine in Spomenka Hribar, Rupel, Šeligo) — naj povemo, da je temelj naše vere resnica, da je Kristus Bog in Odrešenik od greha in večnega pogubljenja. Malikov ne molimo — v tem stoletju smo jih že nekaj srečali (Hitler, Mussolini, Lenin, Stalin, Tito) — Kristusa pa. Postavljamo mu stolnice, vaške zvonike in oltarje in njegova beseda nam je smernica in navodilo za delo. (Pisatelj Rudi Šeligo je v slovenski skupščini rekel: „Peterletova vlada nam, namesto da bi omogočala razširitev obzorja duha, ponuja molitev in oltarje in je zapeljala novo Slovenijo na lastno dvorišče, s katerega je videti vaški zvonik — evropska katedrala.“) Če grešimo, tega ni kriv Kristus, ampak naša oddaljitev od njega.

● TUDI MI SMO NESMRтни.

Tudi mi bomo vedno živeli. Vse naše dejanje in nehanje v času in prostoru skušamo razvijati z vidika nesmrtnosti, prav to nam pa daje voljo in moč, da tudi zemsko bivanje živimo polno in zavzeto. Saj vemo, da smo za vse odgovorni Sodniku. Od vseh naših dejanj, opustitev in razmerij bo odvisna naša večnost: od misli in besed (izgovorjenih in napisanih), (ne)preprečevanja lakote in revščine, zmot in zasužnjevanj (s strani posameznikov in sistemov), od razmerij do ljudi in stvari, do dela in denarja, do živali in okolja.

Če torej branimo življenja, tudi ne-rojena, ni to ne fanatizem ne hinavščina. (Hinavščino je očital v slovenski skupščini tistim, ki so bili proti ustavnemu določilu, ki splav dovoljuje, poslanec Jaša Zlobec.)

Očitki o naši odtujenosti življenju, alienaciji, češ da smo tako zagledani v nebеса, da zanemarjamo zemljo, so iz trte izviti.

● IZ STARE CELINE JE TREBA NAREDIRI NOVO EVROPO, NE Z OROŽJEM, MATERIALIZMOM IN EGOIZMOM, AMPAK Z ISKANJEM MIRU, RAZVOJA, SVOBODE, RESNICE IN LJUBEZNI.

Pri graditvi nove Slovenije skušamo kristjani zavzeto sodelovati. Saj smo poleg najglobljega prepričanja, da je človeka vredna samo demokratična družbena ureditev, plačali v zadnjih desetletjih v slovenskem prostoru največji davek od vseh: z odrinjenostjo, drugorazrednostjo, obrobnostjo, odvzemom dobrega imena, zapori, smrtjo. Pretiravanje zaslug majhne skupine novorevijašev izpred nekaj let, ki smo mu zadnje čase priče, pomeni hkrati zamolčevanje neprimerljivo večjega prispevka kristjanov k slovenski pomladi med revolucijo in vseh 45 let po njej.

Tudi sedaj skušamo prispevati k miru in razvoju, pomagati do veljave resnici in svobodi (prav zato si želimo več dostopa do družbenih občil) ter ljubezni.

(s prejšnje strani)

nji. Zato mora odgovoriti na božje vabilo z vsem svojim življenjem.

Ker je vera povsem dejanje Boga in povsem dejanje človeka, pomeni ona srečevanje in prijateljstvo človeka z Bogom. To je pa uresničevanje življenjskega smisla.

Seveda je vera šele predokus večnega gledanja Boga iz obličja v obličje. Verujoči še ni dosegel nebes, ima pa neko gotovost, da jih bo. Sredi sveta, ki ima neredko povsem druga merila kot evangelij, jo je treba stalno utrjevati in poglabljati.

● ODPRAVLJATI JE TREBA LAKOTO, REVŠČINO, BOLEZNI, SOVRAŠTVO, MAŠČEVANJE, BREZBRIŽNOST IN MOLK.

Lakota, revščina, bolezn, sovraštvo, maščevanje, brezbriznost, molk — tudi vseh teh oblik bede je v našem prostoru na kupe.

Hvala Bogu, da smemo zdaj karitativno pomoč organizirati, saj to v enoumju ni bilo dovoljeno. (Kakšna pritehlost!) Karitas je v Sloveniji že množično in zelo dejavno navzoča.

Očitana nam je bila maščevalnost, revanšizem. A to samo zato, ker se tisti, ki so se nad svojimi idejnimi nasprotniki med vojno, takoj po njej in vseh 45 nadaljnjih let znašali na tako nerazumljivo nečloveške načine, upravičeno bojijo, da bi jim sodišča odkazala zasluženo kazen.

Sovraštvo do vsega krščanskega srečujemo zadnji čas pri nas neverjetno pogosto. Molc in brezbriznost v naših vrstah sta pa bolj sad strahu, ki tiči ljudem še vedno v kosteh, kot česa drugega.

— — —
Kljub vsemu postaja tudi v slovenskem prostoru, čeprav po kapljicah, vendarle zmaga svobode, resnice in ljubezni vsak dan bolj navzoča.

Branko Rozman

Brezbožnik je padel s strme skale. Med padanjem se je ujel na vejo.

Na ves glas je zavpil: „Bog! Če si, me reši, in obljubim ti, da bom veroval vate.“

„Dobro,“ je zaslišal božji odgovor, „rešil te bom. Spusti vejo!“

Mož je odgovoril: „Kaj misliš, da sem nor?“

Vera je popolno zaupanje v Boga ali pa je ni.

Slovenija

Moja dežela.

na sploh

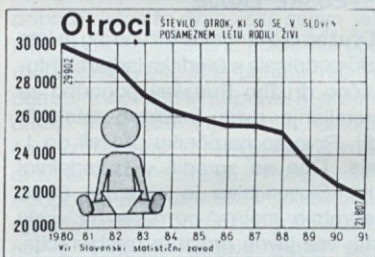
AKCIJSKI DAN INVALIDOV

5. maja je bil v 18 državah Evrope, Amerike in Afrike Akcijski dan invalidov. Slovenski invalidi so se temu dnevu pridružili z okroglo mizo o vključevanju invalidov v družbo, obvestilnimi stojnicami in protestnim shodom na Prešernovem trgu v Ljubljani proti zapostavljanju. Svet po meri „zdravih“ invalidom onemogoča enakopravno vključevanje v življenje. Gradbene ovire jih izganjajo iz mestnih ulic, otroke iz šol — saj je lahko že stopnica nepremagljiva ovira — invalidkam se odvzema pravica do materinstva, gluhim in slepim so vsakdanje novice nedostopne.

V SLOVENIJI MANJ NOVOROJENČKOV

Število rojstev je lani v Sloveniji zno-

va nazadovalo, čeprav ne toliko kot dve leti poprej. Leta 1991 se je rodilo 21.807 otrok, to je za 561 otrok ali za 2,5 % manj, kot se jih je rodilo leta 1990. To nazadovanje je deloma posledica upada rojstev okoli leta 1970, zaradi česar se je skrčilo število zdajšnjih mam, predvsem pa povečanja števila družin, ki se odločajo le za enega otroka. Pač pa so resnejši gospodarski položaj, večja brezposelnost in vojaški spopadi lani okrepili trdnost zakonskih zvez. Konec lanskega leta je v Sloveniji stalno prebivalo 1.998.912 občanov.

Stolp v Žužembeku.

BOJ PROTI MAMILOM

Okrogla miza z naslovom Problematika mamil v Sloveniji, ki se je vršila v Ljubljani, naj bi pokazala, kako bi se kar najbolj uspešno lotili izkoreninjenja tega nezadržnega zla. Ugotovili so, da ne gre podcenjevati nevarnosti, ki jo prinaša uživanje mamil in s tem pridelovanje, predelovanje in trgovanje z njimi. V Sloveniji še ni raziskanih načinov najboljših ukrepov proti mamilom, tudi se še ne ve, kolikšna je njih razširjenost pri nas. Pred nedavnim so naredili le med 6000 srednješolci na Obali, kjer je zasvojenost največja, anketo in ugotovili, da desetina srednješolcev zadnjega letnika predobro ve, kaj je to heroin, da so v Sloveniji lani poslali v bolnišnico 60 uživalcev heroina in da se med uživalci vse bolj širi tudi kokain.

KNJIŽNA NAGRADA ZA DELA O DUHOVNIH POKLICIH

Slovenska Cerkev je letos prvič podelila leposlovne nagrade za besedila, ki osvetljujejo duhovni poklic. Prvo nagrado je dobil Lojze Kozar za besedilo Napisan na božjo dlan, ostale tri nagrade pa Vinko Ošlak za pripoved iz najnovejših časov Razorožitev v Go-

Karikatura: Franco Juri

Spodnje Gorje pri Bledu. Večina ljudi je zaposlenih v jeseniški industriji, gozdarstvu in lesnih obratih. (Foto Mirko Kambič)

lubjem selu, Pavle Zidar za novelo Previdevanje in škof Smej za zgodbo Zasužnjeni breg.

NA SLOVENSКИH IZDELKIH BODO ČRTNI ZNAKI

Slovenija je bila v maju sprejeta v mednarodno združenje EAN. Njeno združenje za označevanje izdelkov s črtnim znakom se imenuje SANA (Slovenska asociacija za numeriranje artiklov). Svoje izdelke označuje s črtno kodo (to je s posebnim znakom iz tanjših in debelejših pokončnih črt, ki vsebuje določene podatke) po mednarodnem sistemu. Do lanskega leta je bilo 353 slovenskih podjetij vključenih v takšno jugoslovansko združenje JANA. Tako označevanje izdelkov ima veliko prednosti: lažje je nabavljanje, skladiščenje in prodaja blaga, možno je sprotno spremljanje zaloga (s tem manjša vezava denarja), izdelava seznamov blaga je hitra, proizvodnja je možno povečati, napake pri označevanju s cenami in pri obračunavanju so odpravljene itd. Označevanje s črtnim znakom je tudi pogoj za prodajo izdelkov na razvite tuje trge. Po uradnih podatkih je s črtnim znakom opremljenih že 70 % naših izdelkov.

SLOVENSKO OPREMLJANJE ŠVEDSKE LADJE

Družba Slovenijales Inženiranje je leta 1990 podpisala s švedsko ladjarsko-turistično družbo Euroway pogodbo za opremljanje dveh trajektno-potniških ladij. Prvo so naročniku predali do 1. maja. Obe so zgradili v ladjedelnici Split. Slovenijales je opremila 9000 kvadratnih metrov površine na vsaki ladiji: vse javne prostore (restavracije, disko in nočni klub, trgovine), luksuzne kabine, vsa stopnišča, hodnike, javne sanitarije; uredila je bazen in savno ter naredila vse spuščene strome. V ta posel je vključenih več kot sto podjetij, od teh dve tretjini slovenskih. Pogodbeno vrednost posla je 16,1 milijona dolarjev. Ladja ima prostora za 2200 potnikov in 300 avtov. Dolga je 170 metrov.

SLOVENIJO PREKRIL OBLAK RUMENEGA PRAHU

V začetku maja je Slovenijo dobesedno prekril rumen prah. To ni bil, kot so se mnogi bali, saharški pesek ali rumeno-oranžna neznana stvar, ki jo je na sosednjem Hrvaškem in v Bosni iz letal odmetavala jugoslovanska vojska, ampak posledica sezonskega cvetenja iglavcev. Letošnje cvetenje iglavcev je

bilo tako močno, kot ni bilo že od leta 1980. Ker gre za izredno droban in lahek prah, ki ga veter lahko odnese tudi več kot sto kilometrov daleč, utegne ta nadloga v Sloveniji še nekaj časa trajati.

od tu in tam

BOVEC

Za prvomajske praznike so bile tu vse hotelske posteljne zmogljivosti zasedene. Sem prihajajo za dalj časa zlasti mlajši domači in tuji gostje, ki najrajši združujejo uživanje na snegu, vodah Soče, planinskih in alpskih poteh ter kolesih. Prehodni turisti so predvsem Italijani, ki na novo odkrivajo kuhinjsko in sprostitveno ponudbo. Podjetje Soča Rafting je obnovilo spust z 2300 metrov visokega vrha kaninskega smučišča na 300 metrov nad morjem ležečo gladino Soče: najprej je smučanje po dolini Krnice, potem pešačenje in kolesarjenje s Kanina, na koncu vožnja z gumenjakom po brzicah Soče. Bile so sončne nedelje, ko se je na Kaninu smučalo do 2000 ljudi.

BRNIK

Na letališču Ljubljana so obnovili vzletno-pristajalno stezo. Prekrili so jo s tankim slojem posebne snovi, s katero so podaljšali življenjsko dobo asfalta. S tem so tudi zagotovili za 10 do 15 let varen letalski promet. Nova prevleka je boljše od asfalta, ker ima večji zavorni učinek, bolj odporna je proti kerozinu in kemičnim sredstvom ter omogoča lažje vzdrževanje stez v zimskem času. Zamenjali so tudi dotrajane luči in namestili dodatne. Svetlobni pristajalni sistem so zamenjali z novejšim, ki zagotavlja največjo varnost pri pristajanju. Obetajo si povečan promet na tem letališču zaradi ustanovitve mešane slovensko-italijanske delniške družbe, ki naj bi ga upravljala.

KOČEVJE

Pitna voda v ribniški in kočevski občini je bila slaba zaradi vdora blata in

mulja na območju Loškega potoka. Potem so se strokovno lotili ozdravljanja vodnih zajetij in s posebno raziskavo določili črpališča. Sedaj nadaljujejo delo na vrtinah v Sodražici. Vpliv kalnosti bo preprečevala čistilna naprava v Loškem potoku. Nova vrtina v Slovenski vasi pri Kočevju bo oskrbovala s pitno vodo kočevsko občino.

KOPICA

Na Kopicah, hribu v zahodnoslovenskih gorah nad Svečino in Plačem ob avstrijski meji, je tamkajšnje turistično društvo obnovilo nekdanjo Krenovo viničarijo in v njej uredilo vinogradniško muzejsko zbirko. Hiša je stara dvesto let in ima na čelu strehe majhen zvonik, iz katerega so nekdanj klicali z zvonom delavce na „južno“. V nekdanji kuhinji so razstavljeni viničarski predmeti kot npr. sodarski sveder (dirkl), rigolna motika (rutanca), leseni zamašek (štoplar), množica vrčev za pijačo (buč, žveplalnikov, put), nekaj lončenih predmetov, kuhinjsko posodje, molilniki, kolovrat in nekaj opreme. Muzej je za obiskovalce odprt ob nedeljah.

KRANJ

Na razstavišču Gorenjskega sejma v Kranju se je vršil 16. sejem obrti in podjetništva. Na njem je sodelovalo 91 razstavljalcev. Med drugim so nudili tudi informacije o postopku ustanovitve podjetja ali obrtne delavnice, o davkih, patentih, novostih, poslovnem sodelovanju, prostih poslovnih prostorih in krajih, določenih za gradnjo. Na ogled so bili izdelki domače in umetne obrti in razstava o obrtnikih in trgovcih v Kranju med leti 1918 in 1941. Zanimiva je bila predstavitev premične brunarice, ki dobiva energijo od sonca.

LJUBLJANA

Občina Ljubljana Center je na praznik sv. Jurija povabila meščane k slovesni nadškofovi maši v kapelo na Ljubljanskem gradu. Kapela je podružnica župnije sv. Jakoba in je ena najstarejših zgradb v Ljubljani. Zgradili so jo sredi 12. stoletja in posvetili takratnemu deželnemu patronu sv. Juriju. Posebna zanimivost kapele so lepe freske in grbi glavarjev Vojvodine Kranjske med leti 1221 in 1742.

Po obisku na Blejskem otoku je treba spet na čolne — pletnje — za vrnitev na kopno. (Foto Mirko Kambič)

LJUBLJANA

Na Gospodarskem razstavišču so pripravili letos že dvanajstič sejem Tehnika za okolje. Sejem je pokril vsa področja varstva okolja in ponudil rešitve, potrebno opremo in naprave, ki preprečujejo onesnaževanje okolja, omogočajo vzdrževanje zdravega okolja in ozdravitev že načetega. Programskih sklopov je bilo kar nekaj: gospodarjenje s prostorom in zemljo, gospodarjenje z vodami, varstvo zraka pred onesnaževanjem, varstvo pred hrupom in tresljaji, gospodarjenje in ravnanje z odpadki, pametna uporaba energije, varstvo v bivalnem okolju, gradbeništvo in okolje ter varstvo zdravja pred škodljivimi vplivi iz okolja.

LJUBLJANA

Pohod okrog Ljubljane na dan osvoboditve od okupatorjev in zasužnjenja od partije, 9. maja, je imel včasih različna imena: „Partizanski marš“, „Pohod ob žici okupirane Ljubljane“, „pohod po poteh Spominov in tovarišтва“. Letos se je preimenoval v „Pohod 92“ in je potekal pod geslom „Objemi svoje mesto“. Nanj so prireditelji pričakovali 15.000 udeležencev, bilo jih je pa le 8000. Letos namreč pohod ni bil obve-

zen kot v časih partijskega enoumja. Mestne oblasti so se odločile, da bodo pohod razbremenile vse politične vsebine: zato je bilo komaj kaj zastav, pa tudi ljubljanski župan se pohoda ni udeležil. Da so se ga udeležili predsednik Slovenije Kučan in predsednik največjega sindikata Semolič skupaj s prenovitelji Ribičičem, Lokarjevo in tovariši, pač jasno razkriva, kdo je kdo v današnji slovenski družbi.

MARIBOR

Tu imajo poseben ekološki avtomobil, to je premični zbiralnik za posebne odpadke, ki je poln različnih smetnjakov. Ustavi se vsak dan v drugi mariborski krajevni skupnosti. Vanj zbirajo akumulatorje, kozmetiko, zdravila, barve, lake, lepila, lužila, razredčila, topila, kemična sredstva za uničevanje mrčesa in škodljivih rastlin in vrsto drugih odpadkov, ki jih ne bi smeli odmetavati v navadne smetnjake. Do konca junija bo opravil avto prvi obhod, septembra pa bo začel novega.

MARIBOR

Ob mednarodnem dnevu Zemlje so pripravili tukaj javno srečanje, na kate-

rem so govorili politiki in strokovnjaki o skrbi za Zemljo. Njihove misli bi lahko skrčili v tale spoznanja: Slovenija bi se morala iz izrazito industrijske države preleviti v državo, ki bi se ukvarjala s turizmom, financami in podobnimi dejavnostmi, ki bi ne obremenjevale našega okolja. Slovenija ima v Evropi najmanjšo količino kakovostne njivske zemlje na prebivalca, le 0,13 ara. Na vse slovenske šole bodo poslali knjižico Skrb za zemljo, s čimer bodo skušali pridobiti za lepše ravnanje z okoljem posebno mlade, ki pa že sedaj posvečajo veliko pozornosti varstvu okolja. Prvi sadovi drugačnega gledanja na okolje so v Sloveniji že opazni: kakovost vodá se izboljšuje (Sava, Drava, Škocijanske jame), zrak, npr. v Mariboru, je veliko boljši, Zasavje ima povsem drugačen odnos do rudarstva. K vsemu temu je veliko pripomogel zakon o varstvu okolja.

NOVO MESTO

V Krkinih zdraviliščih so že lani izdali brošuro s naslovom Dolenjska, razkošje duše, srca, trte in cerkvá. Brošura govori o štirih stvareh: o romanjih, žegnanjih, verskih praznikih in verskih počitnicah. Med romarskimi kraji so omenjene med drugim Trška gora, Nova Štifta, Novi Lurd pri Šentjerneju, Stična, Pleterje, Vesela gora, Žalostna gora. K žegnanjem spadajo Jurjevo, Vidovo, Veliki Šmaren in Mali Šmaren. Med prazniki so navedeni velika noč, Jožefovo, binkošti, Telovo in božič.

PORTOROŽ

Jubilejni, že 25. sejem cvetja v Portorožu je letos obiskalo več kot 20 tisoč ljudi. Razstavljalo je kar 106 razstavljalcev: udeležba je bila rekordna, razveseljivo je bilo pa tudi to, da je bilo med 47 gojitelji vrtnin in rož precej takih iz notranjosti Slovenije; prišli so tudi iz Velenja. Na sejmu rož so ponudili tudi veliko praktičnih izdelkov, ki jih prodajajo obrtniki. Pri tem skoraj ni bilo kiča in cene so bile zmerne.

PTUJ

Tu so letos že tretjič pripravili, tokrat državno, razstavo kmečkih dobrot. Z več kot petsto slovenskih kmetij so

Na Prešernovem — nekdanjem Marijinem — trgu v Ljubljani.

prišliše krušne, mesne in mlečne dobrote, ki jih naše gospodinjše še znajo odlično pripraviti. Domače kmečke jedi bodo gotovo veliko pripomogle kmečkemu turizmu, saj bodo tudi tujci radi segali po njih.

RAČJE SELO

Gasilsko društvo iz Račjega sela, ki združuje gasilce vasi Blato, Hudeje, Velika Ševnica in Račje selo, je na Florijanovo nedeljo priredilo svečano gasilsko parado, skupno mašo in žegnanje v cerkvi, posvečeni sv. Florijanu. Zadnja takšna slovesnost je bila tukaj leta 1938. Sprevod, sestavljen iz domačih gasilcev in zastopnikov vseh gasilskih društev v trebanjski občini, je izpred gasilskega doma krenil skozi vas do cerkvice. Po maši so zvoki harmonike napovedali začetek veselice, ki je ob takšnem prazniku ne sme manjkati.

RADOMLJE

Pri gostišču Stari kovač so odprli prodajno galerijo, imenovano Slovenska hiša. V njej so razstavljene kopije kmečke hišne opreme: kmečkih ur, zibk, panjskih končnic, kredenc, omar. Sčasoma bodo imeli na voljo tudi

kmečke opečne pode, okovja za stare zidane štedilnike, krušne peči, okrasno in uporabno lončenino, suho cvetje. Tu je možno kupiti tudi modno novost, ki je cenjena zlasti na Zahodu, namreč pohištvo iz črvicega lesa.

RAVNE NA KOROŠKEM

Narodopiska Karla Oder je opisala zgodovino, šege in običaje Raven na Koroškem. Poleg besedil o naseljih, pokopališčih, zdravstvu, kmetijstvu, preskrbi z vodo, prehrani, plesu je v knjigi tudi precej fotografij, na koncu pa še slovar narečnih besed. Odprli so tudi razstavo Mežiška dolina — utrip zadnjih 300 let.

TRENTA

Koča pri izviru Soče, last Planinskega društva Jesenice, sprejema goste že tri mesece. Ob velikonočnih praznikov je sicer prišlo veliko obiskovalcev, razlog za vseeno manjši obisk kot sicer pa je bil zaprti prelaz Vršič, saj zaradi nevarnosti plazov ni bila očiščena cesta med Erjavčevo kočjo in Tičarjevim domom. Nemalo težav povzroča tudi popravilo ceste med Trento in odcepom k izviru Soče. V omenjeni koči lahko prenoči največ trideset gostov. Na voljo jim je domača hrana: jota, ričet, žganci, štruklji, trentarski kraflji in pita iz sezonskega sadja.

VOLČJI POTOK

Največji slovenski arboretum (nasad drevja) je Volčji potok pri Radomljah. Prek zime so ta krajinski park uredili. Na novo so posuli sprehajalne poti, ob njih postavili številne klopi, v osrednjem delu uredili okrasne bazene z vodometi, očistili jezera in nanje postavili nove hiške iz šibja za race. V maju so pripravili veliko spomladansko razstavo rezanega cvetja in tulipanov, vrtnarski sejem, stalno galerijo plastik kiparja Janeza Boljka in nekaj koncertov v naravi. Vrhunec prireditve bo jesenska cvetlična razstava.

ZAGORJE

Tu se je vršila 13. revija otroških in mladinskih pevskih zborov. Nastopilo je 33 zborov iz vse Slovenije s skupno 1900 pevci in pevkami-otroki.

vrenje v slovenskem kotlu

IZGLASOVALI SO NEZAUPNICO PROTI PETERLETOVI VLADI

Med skupščinsko razpravo o nezaupnici Peterletovi vladi in o imenovanju dr. Drnovška za novega predsednika slovenske vlade je poslanec Gros pokazal tajni dokument, da je **Drnovšek** sredi leta 1989 kot predsednik predsedstva SFRJ podpisal akt, ki zahteva **aktivno zatrtje** opozicije in celo **konzervativna taborišča** in **prisilno delo** za nasprotnike Jugoslavije in njenega sistema.

Slovenska skupščina je kljub temu izglasovala nezaupnico Peterletovi vladi in postavila na mesto **predsednika slovenske vlade Drnovška**. Od 240 poslanskih glasov jih je dobil 132, to je 11 glasov več od potrebnih (120 + 1).

Pirnatovi narodni demokrati, Peterletovi krščanski demokrati, Omanova ljudska stranka in Grosovi liberalci menijo, da pomeni Drnovškova zmaga **zasuk slovenske politike v levo**. Precej nezadovoljstva je zavladalo tudi pri nekaterih zelenih in socialdemokratih, katerih stranki sta podpisali z Drnovškom mandatarski sporazum. Nepreklicno je odstopil vodja poslanskega

kluba zelenih dr. Požarnik. Prišlo naj bi baje tudi do bolj množičnega prestopa članov in poslancev zelenih in socialdemokratov v ljudsko stranko.

Zanimivo je, da je nova vlada **manj vlada strokovnjakov**, kot je bila Peterletova, čeprav so Peterletovi vladi očitali predvsem nestrokovnost. Podobnik SLS se boji, da pomeni nova vlada hud preobrat pri zakonu o denacionalizaciji in o zadrugah.

Zadnje mesece je bilo v slovenski politiki vedno bolj glasno slišati zahtevo, da je treba Peterletovo **vlado zamenjati z vlado strokovnjakov**, ker da sedanja nima daljnoročnih programov; da vlada nima več podpore v skupščini; da Peterle ni sposoben vsklajati posameznih ministrstev z delovanjem celotne vlade; in da odloča prepočasi, zlasti na gospodarskem področju, kar pa naj bi še bolj zaostrovalo že itak težko socialno krizo.

V resnici ni šlo za zamenjavo vlade, tudi ne za zamenjavo politikov s strokovnjaki, ampak kratko malo za **zamenjavo Peterleta**. To se je pokazalo, ko je vrsta ministrov Peterletove vlade obdržala stolčke tudi v Drnovškovi in ko je Drnovšek v svojo vlado poklical politike, ne pa strokovnjakov.

Razloga za zamenjavo Peterleta sta bila zlasti dva: prvi je bil volja strank, da bodo šle na volitve s svojimi ministri v vladi — to naj bi jim prineslo volilne točke; še važnejši razlog je pa ta, ker so politični, gospodarski, medijski in šolski krogi še prenatrpatu s partijsko mislečimi ljudmi, ki **ne prenesejo, da bi bil predsednik vlade deklariran katoličan**.

Peterletova krivda je bila le v tem, da ni takoj ob prevzemu vlade **odstranil glavnih partijcev** s ključnih vzvodov omenjenih štirih sektorjev slovenske družbe. Ali pa je imel ljudi, ki bi jih lahko postavil na njihovo mesto? Najbrž ne, saj je partija v času svoje oblasti skrbno poskrbela, da je za vodilna mesta usposabljala samo svoje ljudi.

Vsekakor je Peterle s svojo vlado storil zelo veliko, saj je Slovenijo kot eno izmed šestih enot komunistične zvezne Jugoslavije pripeljal v demo-

kratično, samostojno in mednarodno priznano državo. Veliko tega je lahko storil zaradi svojih zvez po Evropi, torej prav zato, ker je krščanski demokrat.

Po izglasovanju nezaupnice dosejani vladi je **Peterle** na tiskovni konferenci med drugim rekel: „*Moja vlada ni padla zato, ker ne bi nič naredila, temveč zato, ker je naredila preveč, to pa nekaterim ni všeč.*“

En dan prej je minilo dve leti, odkar je njegova vlada začela delati. O tem je pripravila natančno poročilo. Vlada se je sestala na 170 rednih in 76 korespondenčnih sejah, na katerih je obravnavala 3255 zadev. V dveh letih je, tako je rekel Peterle, **naredila največ, kar se je dalo**. Slovenijo je doslej priznalo 76 držav, z 39 ima diplomatske odnose, v celoti je nadomestila vojno škodo v višini 50 milijard tolarjev, poravnala pa je tudi tretjino škode, ki so jo povzročile lanske poplave. Opozoril je na ugodna gospodarska gibanja v Sloveniji: inflacija je padla s 24 % na 5,1 % v aprilu, devizne rezerve so se povečale na 615 milijonov dolarjev, slovensko gospodarstvo se dejavno vključuje v mednarodno tržišče, vlada je pripravila 47 zakonov na področju družbenih dejavnosti.

Peterle je še dejal: „Zdržali smo dve leti in v tem času **uresničili glavne točke našega programa**. Zato ne odhajam ne s slabimi občutki in ne s slabo vestjo. Drnovškova vlada po svoji sestavi gotovo ni bolj strokovna, niti ni manj politična od naše vlade. Temeljna razloga za sestavo vlade torej ne držita. Drnovšku bi svetoval, da se drži politike, ki jo je začela ta vlada.“

Drnovšek je ponudil **mesto finančnega ministra** v novi vladi Janku **Deželaku**, članu SKD. Ta je ponudbo zavrnil iz moralnih razlogov. Prvi razlog je bil že sama sestava vlade, kot je povedal: „Drnovšek je v njeno delo vsaj glede gospodarskih resorjev vključil ljudi, ki prihajajo izključno iz dosedanje opozicije. S tega vidika je vlada izrazito enobarvna. Temu lahko rečemo tudi levi udar, enobarvna vlada, kakorkoli pač želimo.“

boj za demokracijo je treba nadaljevati

Olajšanje, ki je zavelo med dosedanjo opozicijo po izglasovanju novega mandatarja, je čutiti kot ugotovitev: Sedaj je spet vse na svojem mestu! Mogočni socialistično-samoupravni aparat, ki ga je ZK desetletja potrpežljivo gradila v podjetjih, bankah in drugih ustanovah in je v dveh letih Peterletove vlade ostal nedotaknjen, je z dr. Drnovškom dobil pokritje. To je bil tudi edini razlog za zamenjavo.

Nelagodnega počutja obstoječih sistemov — od krajevnih skupnosti do velikih monopolnih SOZ-ov (= sestavljenih organizacij združenega dela) — je konec. Povsod bodo oživel nekdanji oblastni vzvodi, ki so se že nekaj radi sklicevali na značilne slovenske razmere. Zaradi teh pri nas nikoli ne more biti čisto tako, kot je v Avstriji ali Belgiji, temveč naj bi vedno ostajalo še nekaj tistega, kar je prineslo revolucionarno vrenje z vzhoda. Ob posnemalnem oziranjju v Evropo se nam doma obeta še obilo plesnivosti avantgardnega izročila.

Umik Peterleta z oblasti je ob takem stanju povsem dobrodošel. Tako močna oblastna struktura, kakršna je izšla iz sestopljene ZK, potrebuje močno opozicijo. Glavno področje njenega delovanja mora še naprej ostati boj za demokracijo. Ta je v tem času pomembnejši od boja za oblast.

Zakaj tako zelo poudarjamo pomen demokracije? Ker ta še

TROBOJ V BIH

V SLOVENIJI VEDNO VEČ BEGUNCEV IZ BIH

Peterletova vlada se je odločila za zelo velikodušno sprejemanje beguncev iz Hrvaške ter Bosne in Hercegovine zaradi tamkajšnje morije: čeprav je beguncev že blizu 60.000 in še kar prihajajo in čeprav je Slovenija na robu svojih zmogljivosti, jim mej ni zaprla. Nekako pol se jih je naselilo v zbirnih taboriščih širom po Sloveniji (to so večinoma vojašnice, ki jih je jugoslovanska armada ob svojem odhodu te-

meljito razdejala), ostala polovica pa pri svojih sorodnikih in znancih.

Bližnje evropske države ravnajo prav nasprotno. Avstrija je sporočila, da je njena meja zaprta za vse tiste pribežnike iz BiH, ki nimajo ustreznih delovnih vizumov ali turističnih dovolilnic. Za podobne ukrepe sta se odločili tudi Italija in Nemčija.

Zdi se, da je Evropa pripravljena z denarjem in vsem potrebnim pomagati razseljenim prebivalcem iz BiH, ne pa jih tudi sprejeti. To naj bi bilo, kot kaže, prepuščeno Sloveniji, ki sama potrebuje mednarodno pomoč. Naša policija sprejema predvsem matere z otroki in starejše ljudi, vojaške obveznike pa skuša pregovoriti, naj se vrnejo domov branit domovino.

KO JAGENJČKI OBMOLKNEJO

Pod tem naslovom je napisal Janez Vuk v SLOVENCU 19. maja premišljevanje, iz katerega posnemamo glavne misli.

V slovenskem sporočilnem prostoru

zunanjemu ministru ruplu je bilo v avstraliji vroče

V prvi tretjini maja se je slovenski zunanji minister Dimitrij Rupel mudil na večdnevem obisku v Avstraliji. Med drugim se je srečal tudi s tamkajšnjimi Slovenci.

V Canberri mu je hotel predsednik krajevnega Slovenskega narodnega sveta Cvetko Falež zastaviti nekaj vprašanj. Prej je dal svoj govor na vpogled Ruplu, ki govora ni dovolil in je zagrozil, da bo srečanje zapustil, če bo Falež govor prebral.

Falež je navzoče pozdravil in se jim opravičil, da ne bo govoril. Po-

vedal je, da je govor iz uvidevnosti prej Ruplu pokazal, da bi ta lažje odgovarjal na vprašanja. Omenil je tudi Ruplovo grožnjo. Rupel je nato rekel, naj Falež govor vendarle prebere.

Falež je Ruplu nanizal tale vprašanja:

— Kdo je razbil Demos in zakaj? Avstralski Slovenci so videli v Demosu nadstrankarsko koalicijo, ki bo Sloveniji v prid, zato so jo ob volitvah tudi podprli s 13.500 dolarji.

— Zakaj niso ministri Peterletove vlade prevzeli svojega dela odgovornosti, ampak so za nesposobnost krivili samo Peterleta?

— Zakaj ne bi tudi ministri omenjene vlade nosili odgovornosti za (ne)usklajevanje v vladi? (Rupel je Peterletu ves čas skakal v hrbet.)

— Kdo in zakaj ni hotel sprejeti

je nastala pomenljiva tišina. Zlasti radio in televizija, ki sta do padca Peterletove vlade takorekoč 24 ur na dan nenehno podpihovala nezadovoljstvo med poslušalci in gledalci, sta se skoraj popolnoma „spreobrnila“. Nenadoma v Sloveniji ni več ničesar, kar bi „vznemirjalo“ javnost.

To seveda meče na naša občila in demokracijo nasploh dokaj čudno luč. Zlasti radio in televizija sta očitno povsem v rokah ene same politične skupine oziroma bloka. To uvršča Slovenijo ob bok kaki Srbiji, kjer je zlasti prostor radia in televizije za opozicijo prav tako neprodušno zaprt.

Peterletova vlada je v največji meri padla ne zaradi kakih resničnih napak, ki bi jih zagrešila, temveč zato, ker je tako imenovani levici prek obladovanja občil uspelo dopovedati, da je v Sloveniji en sam politični „problem“, namreč Peterletova vlada. Ta izkušnja razločno kaže, da prave demokracije v razmerah sporočilnega enoumja ne more biti. Zato je ena pomembnejših, če že ne najpomembnejša naloga opozicije pred volitvami, da doseže

večmnjenjskost našega radia in televizije.

V sosesednji Italiji na primer prvi program televizije obvladujejo krščanski demokrati, drugega pa socialisti. Kanali medsebojno tekmujejo, kateri bo imel več gledalcev in končno volilcev. Nujno je, da tudi pri nas uvedemo podoben način organizacije obveščanja javnosti prek radia in televizije, sicer na demokracijo lahko kar pozabimo.

PRVI SLOVENSKI DENAR

V Banki Slovenije so 19. maja prvič predstavili celoten miselni načrt slovenskega denarja (arhitekt Miljenko Licul in Zvone Kosovelj), dopolnjen z likovnimi podobami znamenitih Slovencev (slikar Rudi Španzel). Banka Slovenije je v sodelovanju z Društvom oblikovalcev Slovenije razpisala natečaj in nato izmed treh predlogov izbrala tega. Osnutki so izrazito barviti.

Slovenski denar bo sestavljalo **sedem bankovcev** in **šest kovancev**. Na bakovcu za 1000 tolarjev bo podo-

zakonov, ki jih je predlagala vlada za zaščito slovenskega gospodarstva in zakaj lahko direktorji mirno ropajo premoženje svojih podjetij?

— Zakaj se niso razdelile delnice delavcem, kot je predlagala vlada?

— Zakaj se ni začela privatizacija podjetij, da bi se ta zaščitila pred naraščanjem brezposelnosti?

— Kdo in zakaj ščiti monopol bivših komunistov v gospodarstvu, financah, družbenih obcih in zdaj tudi v vladi?

— Zakaj slovenske vernike napadajo s psovkami, ker so organizirali svojo stranko?

— Ali je res, da so v zunanjem ministristvu zaposleni predvsem bivši jugoslovanski diplomati? Zakaj?

— Kdo in zakaj zavlačuje spre-

jem volilnega zakona in ovira ljudem volitve?

— Zakaj je sploh prišlo do nove vlade brez volitev?

— Kako naj jo podpiramo, ko pa jo vodi še pred kratkim znani komunist.

— Če je vse to res, kako lahko pričakujejo podporo in zaupanje tujega kapitala?

Na večino vprašanj Rupel ni hotel odgovoriti. Izgovoril se je, da odgovarja le slovenski skupščini, ki pa je Falež ne spoštuje.

Falež je odgovoril, da zato ne, ker skupščina nima več volilnega mandata. Tudi glede ostalih vprašanj ni prišlo do soglasja.

Na koncu je Rupel še enkrat poudaril, da ni prišel v Avstralijo odgovarjat na takšna vprašanja in da so avstralski Slovenci kljub zavzetosti za domovino brez veljave.

ni dosežena. Ker svetovnonazorske opredelitve še niso enakovredne. Ker se nekaterim odreka pravica do enakopravnega političnega udejstvovanja, ker je v procesih lastninjenja velika večina prebivalstva odrinjena, ker ni pripravljenosti za poravnavo medvojnih in povojnih krivic. Ker je ponovno oživila kampanja, ki hoče kristjane in kmete narediti za drugorazredne državljane. Boj za demokracijo se mora nadaljevati.

Jože Mlakar — SLOVENEK, Ljubljana, 24. 4. 92.

ba Franceta Prešerna, za 500 Jožeta Plečnika, za 200 Jakoba Gallusa, za 100 Riharda Jakopiča, za 50 Jurija Vege, za 20 Janeza Vajkarda Valvasorja in za 10 Primoža Trubarja. Kovanci bodo po en, dva in pet tolarjev ter 10, 20 in 50 stotinov. Kovanci bodo lažji kot tisti, ki smo jih imeli pred časom, na njih bodo pa upodobljene živali (kipar Janez Boljka): postrv, lastovka, kozorog . . . Ne na bankovcih ne na kovancih ne bo našega državnega grba.

V bankovce bodo vgrajene **najvišje varovalne prvine**: kakovostni papir (medtem ko ima običajni bankovec 3500 prepogibov, jih bo imel tolar 8600), vanje bo vgrajena varnostna nitka, navidezna varovalna vlakna in vodni znak, izbrani so večbarvni ofset in globinski tisk, protilaserska in luminescentna zaščita.

To bo ena najlepših, če že ne **najlepša zbirka denarja na svetu**. Papir za denar so izdelali v Radečah. Tiskali ga bodo v Angliji (za 2,5 milijona funtov).

Kdaj bomo dobili novi denar, ni znano, ker je še nekaj ovir, pa tudi inflacijo je treba prej spraviti v pameten okvir. Tolarji bodo nosili datum 15. 1. 1992, to je dan, ko je Slovenija dobila prvo mednarodno priznanje.

iz zapiskov zdomskega župnika

moja zdomska fara

Obiskovalci od doma so nam pripovedovali vse mogoče zgodbe iz Slovenije. Tri sem že omenil. Naj še tri.

● Neki drugi župnik je prehitro vozil, ker se mu je mudilo k večerni maši. Bil je v civilu. Miličnik ga je ustavil. Najprej ga je pošteno prijel zaradi prehitre vožnje, potem ga je pa vprašal, kdo sploh je. Ta se je nekaj časa odgovoru izmikal tako, da je povedal, iz katerega kraja je, kje stanuje in podobno.

„Kaj ste pa po poklicu?“ je bil miličnik že nestrpen.

„Župnik sem,“ je takrat obotavljaje se odgovoril.

Miličnik ga je dolgo gledal, potem pa rekel: „Gospod župnik, pazite vendar, kako vozite. Že itak vas je tako malo. Če se ponesrečite, bo duhovnikov še manj.“

— — —
● Že omenjeni frančiškan nam je nekoč pravil tale dogodek.

Pred sedaj že enajstimi leti je prišel k njemu v frančiškanski samostan v Ljubljani starejši gospod, ki ga pa pater ni poznal.

„Ne vem, če me poznate,“ je rekel.

„Ne, ne poznam vas,“ mu je odgovoril pater.

„Poslušajte. Med vojno sem prišel neki večer sem k vam in vas prosil, da me nič ne sprašujete, kdo sem, samo prenočite me eno noč tu pri vas. Odgovorili ste mi, da naj malo počakam. Ko ste se vrnili, ste mi dali odejo in rekli, da me v samostanu ne morete prenočiti, pač pa da lahko prespim na cerkvenem koru.“

„Tega se megleno spominjam.“

„Prespal sem na koru. Potem se

nisva več videla. Velikokrat sem se vas s hvaležnostjo spominjal. Sedaj sem napisal knjigo, pa sem vam prinesel en izvod v znamenje hvaležnosti. Sem doktor Aleš Bebler.“

Patru je šlo po glavi: Beblerja sem torej takrat prenočeval, za Kardeljem in Kidričem glavnega voditelja revolucije pri nas. Obhajali so ga različni občutki.

„Veste kaj,“ je končno rekel pater, „ampak narod ste ogoljufali.“

„Vem,“ je rekel Bebler. „Zato sem se tudi umaknil od vzvodov oblasti.“

Štirinajst dni zatem je Bebler umrl.

— — —
● Enkrat samkrat je bil v našem župnišču Edvard Kocbek. Čeprav smo stali on in midva s kolegom na nasprotnih bregovih v revoluciji, sva ga povabila na pogovor. Od več ur dolgega pogovora je bilo zame najbolj zanimivo, kar je povedal o Kidričevem ocenjevanju vere. Pripovedoval je nekako takole:

„Na Rogu se je politično in vojaško vodstvo revolucije zadrževalo na bazi 20. Kidrič me je velikokrat ob večerih vabil ven iz barake k pogovoru. Nekoč mi je rekel, da se mi čudi, da sem kljub svoji pametnosti veren. Potem je sam odgovoril na to vprašanje z ravnanjem svoje matere. „Moja mati je zelo verna, vsak dan hodi k maši. Obenem je pa izredno dobra do mojega očeta. Čeprav je on do nje zadirčen in surov in ji ni zvest, mu ona streže kot najbolj ljubečemu bitju. Občutek imam, da črpa moč za svojo plemenitost prav v veri. In ob tem se sprašujem, če ni za vsem verskim le morda kaj.““

dekliški sestanki

Sklical sem dekliški sestanek. Prišlo je sedem deklet.

Za predmet pogovora sem vzel pismo meseca iz stare številke

OGNJIŠČA. Malo sem ga skrčil, tako da so bile bolj poudarjene glavne misli iz njega, in pripravil vprašanja in odgovore. Urednikovi odgovori me niso povsem zadovoljili. (Nekoč sem uredniku svetoval, naj odgovor vedno predebatira skupina več ljudi, potem naj ga pa nekdo sestavi. Ta moja beseda pa žal ni postala meso.)

Glavna težava je bila, ker dekleta niso bila vajena debate. Vsaka se je bala, da bi se s svojimi besedami pred drugimi osramotila. Tako so kar vse složno molčale. Sam sem iskal probleme in vprašanja, da bi naredil srečanje zanimivo, pa ne vem, koliko se mi je posrečilo.

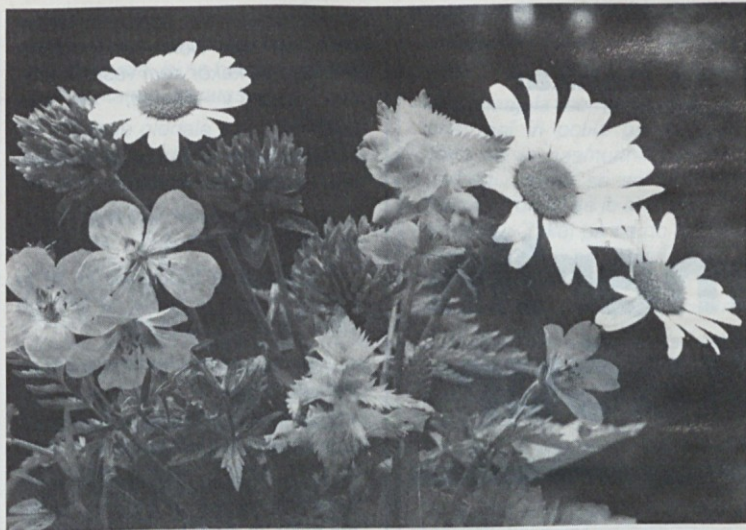
Vsekakor so kasneje še prihajale, kar nekaj let. Res zanimivo je bilo, kadar je k srečanju prišla dekleta z visoko izobrazbo. Ker ni imela strahu, da bi zinila kakšno neumno, poleg tega je bila pa še prijetno zgovorna, je srečanja izredno poživila.

Ko je prišla čez dve leti fari na pomoč socialna delavka, smo pripravili za dekleta poleg srečanj 50 km daleč iz mesta duhovno obnovo in izlet. Dopoldne je slovenski pater dekleta spovedal in jim govoril in maševal, popoldne smo se pa odpeljali k dvema jezeroma. V neki cerkvi smo zapeli nekaj Marijinih pesmi, v gostišču smo pa pisali razglednice in se sladkali s kavo in pecivom. Najbolj sem pogledal, ko sem dobil čez nekaj dni z izleta razglednico s podpismi izletnic in s — svojim podpisom. Postalo mi je jasno, da so mi med ostalimi razglednicami, ki so mi jih dajale v podpis, porinile tudi tisto, ki je bila namenjena meni. No, misel ni bila brez duhovitosti.

Nekaj mi je postalo po izletu jasno: če bomo še kdaj pripravili kakšen tak izlet, mora biti pri njem tudi nekaj poštenih fantov.

triglav

Na ozemlju naše fare je deloval tudi klub Triglav, včlanjen v Izse-

ljensko matico. Stikov z njim nismo imeli, saj smo takó Izseljensko matico kot v njej včlanjena društva imeli za tranzmisijo partije: po njih je ta nadzorovala in špijonirala naše rojake na tujem ter jih skušala spraviti pod svoj dežnik.

Mnogi so ji šli na limanice, bodisi ker v svoji preprostosti niso uvideli, da jim je partija odkazala vlogo „koristnih budal“ (izraz je Leninov), bodisi ker niso imeli dovolj pokončne hrbtenice in so se odločili za linijo manjšega odpora.

Tudi obe glasili Izseljenske matice, Rodna gruda in Naš delavec (sedaj Moja Slovenija), sta bili partijski trobili. Še danes sta v službi preživelih struktur, pa naj objavita še toliko fotografij kapelic in škofov.

Ko je postal predsednik Triglava neki gospod, ki ni znal dobro ne slovensko ne nemško, pisal pa nam je pisma tako v slovenščini kot nemščini, je bilo naše delo nekoliko otežkočeno. Omenjeni gospod nas je vedno vabil k sodelovanju s Triglavom, obenem nam pa prav tako vedno metal polena pod noge:

— *Ko smo mi objavili datum vinske trgatve v določeni dvorani, je on pripravil triglavsko vinsko trgatve v istem lokalu, a en teden prej, vabila*

zanjo pa delil po naši maši pred cerkvijo. Jasno je bilo, da ljudi, ki bodo prišli na prvo vinsko trgatve, na drugo najbrž ne bo, ker bi to pomenilo zanje preveliko finančno breme.

— *Na eni svojih trgatve je začel govor z znanimi Cankarjevimi besedami: „Narod si bo pisal sodbo sam, ne frak ne talar mu je ne bosta pisala.“ To ga pa ni oviralo, da nas je takoj naslednji teden spet vabil k sodelovanju.*

— *Nekoč mi je telefoniral, naj bi se naša župnija udeležila neke prireditve, ki jo je on organiziral v imenu Triglava. Jasno sem mu odgovoril, da nas tja ne bo. Pa je mož takoj zatem vabil k isti prireditvi slovenskega duhovnika iz sosednje slovenske fare, češ da je pravkar govoril z menoj; seveda ni povedal, da sem jaz udeležbo odklonil.*

Tako je ostajalo naše prosvetno in razvedrilno delo za Slovence dvotirno. Mi res nismo hoteli služiti partiji za špansko steno, za katero bi ona uganjala svoj totalitarizem. To bi bilo skregano z zdravo pametjo in še bolj s krščanstvom.

bo še

ivan cankar

martin kačur

življenjepis idealista

DOSEDANJA VSEBINA:

V Zapolje je prestavljen učitelj Martin Kačur. Mlad je in poln načrtov o poučevanju naroda. Ob slučajnem srečanju ga zapoljski zdravnik, življenjski materialist, pouči o življenju v Zapolju.

Kačur obiše župana, ki je kakor podlasica, župnika, ki je hladen in nezaupljiv, nadučitelja, ki pa je pretirano sladek.

Pozno novembrsko nedeljo obiše Kačur lahkoživo Sitarjevo Minko v Bistri. Sprejme ga njena mati, ki ga začne povpraševati po njegovih poznanstvih z ženskami v Zapolju. Ko vidi, da je njemu tak pogovor zoprn, se umakne.

Vstopi Minka. Kačur prvikrat pazi na njenih ustnicah tak prezirljiv nasmešek, kot ga ima njena mati.

„Jezni danes, čemerni, gospod Kačur?“

Kačur je vstal in je zardeval in ji stiskal roko.

Ona je stala pred njim mirna, smehljajoča, tudi njena roka je ležala v njegovi in je ni stisnila.

„Ne jezen. Ne čemeren. Vesel sem, da vas vidim, gospodična Minka, . . . kakor sem vesel in srečen celo v sanjah, če vas ugledam.“

Sedla je na stol, kjer je trenutek prej sedela njena mati.

„Ne tja, gospodična Minka, sedi te bliže, kamor koli . . . Ne tja!“

Pogledala je začudeno in se je nasmehnila in je sedla na klop ob steni, prav poleg njega.

„Ves drugačen ste danes. Kaj se vam je pripetilo?“

Izpil je hitro. Vročje mu je bilo v lica in oči so mu žarele.

„Ne drugačen. Zmerom so moje misli vse pijane in blodne, kadar ste blizu, in moje besede jecljajoče in nerodne kakor kaznovanega učenca . . . In danes še celo!“

Minka se je zasmejala in je pustila svojo roko v objemu njegovih.

„Danes še celo! To sem videla in zato sem vprašala.“

Ni se zasmejal z njo, pogledal ji je v oči z dolgim, resnim pogledom, njegove ustnice so hotele spregovoriti in so vztrepetale.

„Predrzen sem danes, po tolažbo sem prišel k vam. Res . . .“

Zardel je v lica in oči so se mu zalesketale.

„ . . . težko meni, da bi vaša podoba ne bila v mojih mislih. Slab je človek. V oblake hoče in vendar mora imeti palico in oporo na zemlji. Glejte, že sem vam pripovedoval, kako velik je poklic človeka, ki ve, da ne živi zase, temveč za druge. In kako veliko je njegovo trpljenje. Čudno je in razumeti ne morem: žive tam ljudje, sami zase in za svojo družino, ne menijo se za nikogar, ne koristijo nikomur. Lahko bi svet poginil in ne ganili bi mezinca, da bi ga rešili, samo da ostane njih hiša. Ti ljudje so spoštovani in velika je njih beseda. Pa je še nekaj drugih, nekaj ljudi posebne sorte, čisto drugačnih, nespametnih ljudi. Ne delajo zase, ne žive zase, temveč hočejo na vsak način, vkljub sebi, svoji družini in vsemu svetu, živeti za druge ljudi.

Kakor Kristus, ki se je dal križati v blagor drugih.“

Poslušala je, toda njen obraz je bil miren in nasmešek ni izginil z njenih ustnic.

Martin Kačur je videl lepoto njenih oči in njenih lic in njenih ustnic. Njenega smehljaja ni videl.

„In teh ljudi ne marajo in težko je njih življenje . . . Jedo siromaki ovsenjak in jim prinesem belega kruha: Kaj mi bo ta bela goba, pravijo, kdo jo je naročil in kdo te je klical? Kakor bolnik je to ljudstvo: sovraži zdravnika. Jaz pa mislim, gospodična, da na svetu ni lepšega poklica, kakor je poklic zadovoljnega zdravnika, ki ne žanje ne denarja ne časti, temveč samo žalost in trpljenje.“

Gledala mu je v obraz, čudila se je ognju njegovih oči in rdečici njegovih lic in ga ni razumela.

Sklonila se je niže k njemu in njen pogled je bil zaupnejši.

„Pa zakaj to? Zakaj vse to?“

„Čemu?“ je obstrmel Kačur.

„Da, čemu? Kaj vam to koristi?“

„Kaj mi koristi? Nič mi ne koristil! Saj sem povedal, da ne more, da še ne sme ne koristiti! Kjer je korist, tam ni . . . tam ni poštenosti. Kako bi moglo koristiti, če človek ne dela zase? Če ne dela zase, dela sebi v škodo.“

Nenadoma je bil resen njen obraz.

„Mislila sem, da ste pesnik.“

Vdrugič je obstrmel Kačur.

„Zakaj bi bil pesnik?“

„Tudi pesniki ne mislijo na svojo korist in govore tako lepo, kakor ste vi govorili. Ampak zato delajo pesmi — vi pa še pesmi ne delate.“

Kačur je pogledal nanjo in od nje v daljavo. Ogenj ni ugasnil v njegovih očeh.

„Kaj ni človek lahko pesnik, ne da bi delal verze?“ je govoril tiše, z mirnejšim glasom. „Vsi tisti so bili pesniki, ki so bolj ljubili svojega bližnjega kakor sami sebe. In pesem je vsako njih dejanje.“

„Kako čudno govorite danes. Kakor — ob zadnji večerji.“

Kačur se je zasmejal in zvedril se mu je obraz.

„Zares, beseda je bila imenitnejša kakor stvar in gesta večja kakor beseda. Nepotrebna tragika. Solzna ‚oda mrtvemu hrošču!‘ In pomožni učitelj se je primerjal Kristusu, zato ker namerava kljub županu in župniku ustanoviti bralno društvo. Nič bolj smešen ni Pilat-župan kakor Odrešenik-učitelj. In vendar je treba pomisliti, da hrošč, ki je bila oda zložena nanj, ni čutil nič manjših smrtnih bolečin, kakor jih bom čutil jaz nekoč. Zato mi odpušite tragično besedovanje. Smešno je bilo, ampak govoril sem tako resno, kakor sem resno čutil.“

Minka je poslušala razmišljena. V njenem pogledu ni bilo ne sočutja ne navdušenja in ne obžalovanja.

„Pa zakaj se vtikate v take reči? Kaj vam ne bo škodovalo?“

„Seveda mi bo.“

„Zakaj torej?“

Kačur je pogledal v zadregi in je pomislil. Zdelo se mu je, da ga je vprašal otrok: Zakaj živiš? . . . in da mu ni mogel odgovoriti.

„Ne vem zakaj . . . Zakaj mi je vse toplo in zakaj je tako nemirno moje srce, kadar vas ugledam? Ne vem zakaj. Zakaj bi si dal roko odsekati, smehljajoč, brez vzdih, če bi vi tako ukazali? Ne vem zakaj. Kako bi mogel ukazovati svojemu srcu? Ravna, kakor mora ravnati, gre svojo pot in nobena misel ga ne more ustaviti . . . Kaj bi bil jaz, če bi ne bilo v meni velikega hrepenenja, da koristim drugim, da jim darujem to malo, kar imam? Kaj bi ne bil slabši od živali, če bi spoznal svojo pot in bi je ne nastopil, ker stoji tam na križpotju gospod župnik s palico v roki? Če bi vedel, da moram iti na desno, in bi šel na levo, zato ker je odrezan tam zame večji kos kruha? . . . Saj je tako malo, kar imam, saj je to življenje tako majhno in malo pomembno — pa bi še tega ne daroval? To je kakor z ubogim darom svetopi-

semske vdove: nič manj ni vreden kakor talenti bogataša. In ko bi ne bila darovala, bi ne bil njen greh nič manjši kakor bogatašev . . .“

Minka je gledala na mizo. Kačur sam je videl, da ni več poslušala, in razsrdil se je nad seboj.

„Kaj je bilo tega tega besedovanja? . . . Saj nisem prišel zato, gospodična Minka, da bi tožil in da bi povelečeval to svojo ubornost. Nespametno je bilo, da sem tako govoril, in nikoli bi ne bile take moje besede, če bi vam moje srce ne bilo tako blizu . . . Samo zato sem prišel, da vas vidim in da bo spet bolj živa in lepša vaša podoba, ki jo nosim v srcu. Danes sem vas moral videti. Kadar grem od tod, so moje misli vse čistejšje in vse večja je moja moč. In nocoj mi bo treba velike moči in čistega srca.“

Pogledal ji je v obraz z velikimi, žarečimi očmi, ustnice so mu trepetale, hotel je še govoriti, toda sklonil je glavo in ji poljubljal roke.

Minka se je smehljala z istim tihim, mirnim, nekoliko prezirljivim nasmeškom in je gledala na njegove kuštrave lase, na njegov mladi, skoraj čisto goli, otroško zaupni obraz.

„Kako ste čudni, gospod Kačur! Jaz sem zmerom mislila, da ste

pesnik. Samo pesniki govore tako zmedeno in — poljublajo roke . . .“

Zasmejala se je, Kačur pa je obstrmel in polila ga je rdečica. Nato se je nasmehnil nerodno, v zadregi, in oči so se mu orosile. Kakor otrok, ki se je sklonila babica k njemu: Zakaj pa samo krhelj pomaranče? Kaj ne maraš cele? . . . Roke so se mu tresle, ko jo je objel okoli vratu in jo poljubil na ustnice.

V globokem ognju so se bleščale njegove oči, obraz se mu je spreminil, lep je bil in nova luč je sijala na njem.

„Minka! Nikoli . . . nikoli več te ne izpustim!“

Jecljal je in pijan je bil. Narahlo se je odmaknila od njega. Njena lica niso bila zardela, njene oči so gledale veselo in jasno in njen smehljaj je bil miren kakor prej.

„Zadosti je, gospod Kačur!“

Nenadoma se je zasmejala.

„Kako čudno je vaše ime! Kačur in še Martin zraven! Pesnik bi se ne smel nikoli tako pisati! . . . Moja mati je imela nekoč ljubimca, ki je bil zelo bogat in zelo lep, pa ga nazadnje samo zato ni marala, ker je imel čudno ime. Zelo nesposobno ime je imel.“

Zasmejala se je na glas in je pogledala Kačurju v obraz s čudno zrelimi, vročimi očmi.

„Kako pa se je pisal?“ je vprašal Kačur razmišljen in začuden.

Minka se je zasmejala, pritisnila je robc na usta in oči so se ji zasolzile.

„Kakšen otrok ste, gospod Kačur! Tako čudno in modro govorite, kakor sveto pismo, pa ste otrok, da se Bog usmilil!“

„Kaj sem ji storil?“ je pomislil in je ni razumel. Toda slišal je njen smeh in grenko mu je bilo pri srcu.

„Ne zdaj!“ je prosil. „Tako se ne smejte zdaj! Meni je . . . kakor mi nikoli ni bilo v življenju! Če bi za zvezdami segal . . . tolike sreče bi ne dosegel nikoli!“

Prijel jo je za roke in je gledal nanjo z rosnimi očmi.

„Glejte, tako malo imam, in zdaj čutim, da je veliko, ker je tako velika, neskončna moja ljubezen. Sprejmite jo vbočajme! Stokrat večja bo moja moč in stokrat večje bo moje premoženje, če me blagoslovi vaša ljubezen!“

Minka se je smehljala in je gledala nanj z blagovoljnimi očmi, kakor na ljubeznivega otroka.

„No, zdaj je že dobro, gospod Kačur! Nehajte zdaj!“

Pogledal jo je in začudil se je, da je bila tako lepa in tako vse ljubezni in vsega poželenja vredna kakor prej.

„In nobene druge besede?“

„Kakšno besedo?“

„Eno samo besedo bi rad slišal danes, gospodična Minka! Toplo besedo, prijateljsko — drugega nič. Samo besedo, ki bo ostala v mojem srcu kakor večna hrana in ki bi se spominjal nanjo v žalostnih urah! Eno samo besedo!“

„No!“

Položila mu je obe roki na rame, kakor mati, pogledala mu je v oči in se je nasmehnila.

„Saj vas imam rada.“

Poljubljal je njene roke in je trepetal od sreče.

„In zdaj je zadosti, gospod Kačur. Pozabili ste, da je že skoraj poldne.“

Njemu se ni zdelo razumljivo, da bi moral odhajati opoldne, tudi ne bi zapazil mraka in ne noči.

„Samo še minuto. Trenutek samo.“

Samota je bila zunaj in žalost.

„Samo še trenutek.“

Minka je vstala in mu je stisnila roko.

„Saj pridete še velikokrat. Zakaj ste tako žalostni — kakor ob zadnji večerji?“

Kačur je čutil senco, ki je legala na njegovo srce.

Kačur se je nasmehnil, toda boleč je bila v njegovem nasmehu.

„Pa če se več ne vidiva . . .“

„Zakaj bi se več ne videla?“

„Če se več ne vidiva tako kakor danes . . . Zmerom sem vas imel od srca rad, gospodična Minka, in nikoli ne bom pozabil vašega obraza.“

„Zakaj ste žalostni?“

„Ker vas ljubim. Odkod ljubezen in odkod žalost?“

„To so tiste besede. Tako ste govorili prej,“ se je nasmehnila Minka.

„In nikoli več . . . Za slovo, morda za dolgo slovo.“

Zatisnila je oči, lica so se nasmehnila in ponudila mu je ustnice. Tudi on je zatisnil oči, narahlo ji je položil roke na rame in jo je poljubil.

Svež, moker vzduh mu je puhal v obraz, ko je stopil na cesto, in v prvem trenutku se mu je zazibalo pred očmi. Prijel se je za čelo in je postal. Že tedaj, še v polzavesti, je seglo v njegovo srečo neprijet-

no, ne še razumljivo, zoprno čustvo.

Ob ovinku se je ozrl. Nikogar ni bilo na pragu, tuje in tiho je gledala nanj bela hiša, kakor da bi nikoli ne bil prestopil njenega praga.

Čutil je senco, ki je legala na njegovo srce, toda vedel ni ne odkod ne zakaj.

Dan je bil pust in meglen kakor jutro. Toliko da se je zasvetila megla v zaspani, rumenkasti luči. Kačurju se je zazdela pot v Zapolje zelo dolga in pusta.

Srečaval je kmetice in kmete, ki so se vračali od velike maše; kmetje z blatnimi škornji, kmetice visoko izpodrečane. Nekateri so šli mimo in se niso ozrli nanj, drugi so ga pozdravljali z nezaupnim, neprijaznim pogledom.

„Saj še pri maši ni bill!“ je spregovoril kmet, ki je šel mimo.

„Pri Sitarjevih se ženi, pa hodi rajši tja,“ je odgovorila kmetica.

Kmet se je zasmejal:

„To kazen bi mu privoščil.“

Kačur je poslušal, ni pogledal nikamor in je pospešil korake.

„Kaj sem jim storil? Teh ljudi še nikoli nisem videl, še nikoli nisem govoril z njimi in vendar me sovražijo.“

„Kaj pa ta škric tod okoli?“ je zaklical fant tik njega in je uprl roke v boke, da bi se zadel ob Kačurja s komolcem. Kačur je stopil vstran, fantje so šli dalje.

„Naj nikar preveč ne hodi okoli deklet!“ je zaklical nekdo za njim.

„To je tisti učitelj, ki ne hodi k mašil!“

Govorili so in so se smehljali. Kačur je hitel dalje in jih ni razumel več. Zardel je bil v obraz in tresel se je od srda, ustnice pa so se mu smehljale.

„Visoke škornje si bom kupil in kamižolo, pa bo vse dobro. Potem me nihče več ne bo vprašal, če hodim k maši. Čudno je, da se je kapriciral Bog tako hučo na pobožnost škricev . . . Zakaj to danes,

ko bi moral biti vesel in ko bi moralo sijati sonce?"

Ko je prišel domov, se mu je zdela izba zelo tesna, samotna in siromašna. Vso jo je napolnila nerazumljiva, brezvzročna, globoka žalost njegovega srca.

„Zakaj to danes?“

Spomnil se je nanjo, začutil je na ustnicah njen poljub in je vztrepetal. Žalost je ostala v njegovem srcu in ni mogla stran.

„Ali je bila to ljubezen? . . . Ali je bila ljubezen, ko se je nasmehnila in mi je položila roke na rame . . . kakor otroku?“

Bil je daleč, toda videl je njen obraz, njen nasmeh z bolj bistrim očesom in prestrašil se je svojih misli.

„Teško je moje srce . . . Bog vedi zakaj. In zato so moje misli nelepe in krivične . . .“

Gospodinja mu je prinesla kosilo.

„Ali ste bili že spet v Bistri, gospod?“

„Tam sem bil,“ je odgovoril Kačur osorno.

Stala je poleg mize in se je smehljala. Poznalo se ji je, da bi se rada pogovarjala.

„Ne zamerite! Pravijo, da zahajate k tisti . . .“

„Kaj je s tisto?“ se je ozrl Kačur s temnim pogledom.

„Nič ne rečem, ampak pravijo, da imata obedve, mati in hči, za norca vsakega, ki pride blizu. Že marsikdo se je tam opekel, da ga je bolelo dolgo. Zdaj zahaja tja tisti inženir . . .“

„Kakšen inženir?“ se je prestrašil Kačur in je prebledel.

„Tisti črni . . . Pravijo, da jo bo vzel.“

„Čemu pa mi to pripovedujete? Kaj me to briga! . . . Nesite to stran, nisem lačen!“

Ko je zaprla duri, je vstal izza mize in je stopil k oknu. Ozka, blatna ulica je bila spodaj; nasproti siva hiša z majhnimi črnimi okni, ki

Pogled od cerkve v Nazarju, kraju ob sovodnji Savinje in Drete, na ravnino pod hribom.

se mu je zdelo, da gledajo naravnost nanj kakor strmeče, neprijazne oči.

„Žensko blebetanje! Seveda je samo žensko blebetanje! To je njih poklic in opravilo in le čudno je, da ji ni položila okoli vratu dvoje ali troje inženirjev in še nekaj drugih ljudi povrh!“

Srce pa mu je bilo kakor v vročici in glava ga je zbolela.

„Kako lepo bi lahko bilo! In še to lepoto, ki je je tako bore malo in ki jo človek naskrivaj ukrade, mu umažejo. Zagrene mu še to bore kapljo sladkosti! In za vsak lep trenutek se je treba bojevati posebej!“

Sivi novembrski dan je zatonil hitro in zmrčilo se je zgodaj popoldne.

„Zdaj bo že skoraj čas,“ je pomislil Kačur.

„Če vam bo kdaj kaj hudega, stopite k meni — je rekel zdravnik. Čemu ne bi stopil k njemu? Nikoli več nisem govoril z njim, ampak zdi se mi, da razumem zmerom bolj njegove nauke.“

Siv, vlažen mrak je bil, ko je stopil Kačur na ulico.

Zdravnik je sedel v zakurjeni sobi, oblečen je bil v dolgo, pisano

spalno suknjo, kučmo je imel na glavi in kadil je iz dolge turške pipe. Ko je vstopil Kačur, se ni vzdignil, temveč je samo iztegnil roko.

„Hej, prijatelj, torej vas vendar enkrat vidim. Ne zamerite, da ne vstanem. Truden sem in len . . . Marica! Marica!“

Stopila je v izbo njegova žena, oblečena prav tako v dolgo, pisano spalno suknjo. Visoka je bila in krepka, njene oči so gledale ukazovalno, njene ustnice pa so bile debele in so se smehljale dobrodrušno.

„Čaja, Marica! Močnega, vročega! . . . To je naš mladi učitelj!“

„Ali ste tudi pijanec kakor moj mož?“ se je zasmejala med durmi in je šla.

Tudi zdravnik se je zasmejal.

„Ni huda ženska . . ., ampak ubogati jo je treba . . . No, zdaj pa povejte, kaj vas je prignalo k meni. Kar tako niste prišli, drugače bi bili že prej.“

Kačur se je hotel veselo nasmehniti, toda zardel je.

„Saj ste rekli sami, da naj stopim k vam, kadar mi bo kaj hudega.“

„In zdaj vam je hudo. Hm.“

bo še

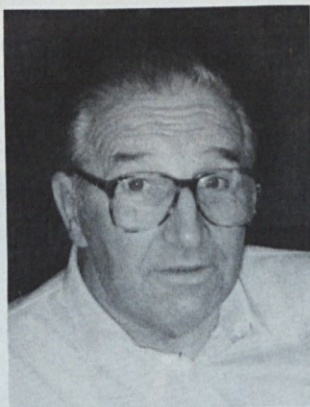
iz življenja naših far po Evropi

anglija

Inž. Milan Eržen — 70-letnik

V veliko veselje nam je beležiti sedemdesetletnico življenja dobrega in zvestega člana naše slovenske skupnosti v Angliji, g. Milana Eržena. Dne 16. junija bo praznoval to zaokroženo obletnico v krogu svoje družine in prijateljev.

Milan se je rodil leta 1922 v Mariboru. Po končani gimnaziji se je vpisal

70-letnik inž. Milan Eržen.

na univerzo v Ljubljani, na elektrotehnično fakulteto. Študija pa ni mogel nadaljevati, ker je izbruhnila vojna. Zadele so ga mnoge grozote vojne: okupatorjev zapor v Ljubljani, internacija v Gonarsu in ob povratku iz Gonarsa še težki boji proti komunističnim teroristom v Sloveniji.

Po končani vojni se je znašel pri britanski vojski v Neaplju, od koder je bil z vsemi ostalimi Slovenci preseljen v Nemčijo — v begunsko taborišče. Leta 1947 je prispel v Anglijo in kot večina naših fantov dobil delo v rudniku, zatem pa je postal bolniški strežnik v mestu Bristol. Po nekaj letih (l. 1951) mu je uspelo priti na univerzo v Gallwayju na Irskem, kjer je leta 1953 diplomiral na fakulteti za gradbeništvo z najvišjo oceno.

Naporni študij brez finančnih sred-

Ga. Marija Jančar je praznovala 70-letnico življenja.

stev mu je tako pokvaril zdravje, da je naslednji dve leti prebil v bolnici — bil je resno bolan.

Ko se mu je zdravje zboljšalo, se je kot inženir zaposlil pri gradbenem podjetju, pri katerem je dosegel zelo visok položaj. Leta 1984 se je kot gradbeni inženir upokojil, a kmalu nato so mu ponudili službo pri mestni občini v Birminghamu, kjer je vse do nedavnega

Francka in Brian Theobald s tremi sinovi.

*Krst
Luka-Francisa.
Krstitelj
Fr. John Ellis.*

skrbel za zdravstveno okolje občinskih naselij.

V zdomstvu je bila Milanu v oporo njegova žena Janet, s katero sta si ustvarila družino. Rodili so se jima trije otroci: dva sina in hčerka.

Slovenska katoliška skupnost v Veliki Britaniji Milanu najiskrenejše čestita za njegov sedemdeseti jubilej in mu kliče še na mnoga zdrava in srečna leta.

Mihu in Gabrijeli Rehberger iz Bedforda se je pred kratkim *rodil* že šesti vnuček. Sin Miha ima namreč tri deklice, hčerka Francka, poročena Theobald, pa tri dečke. Najmlajši, Luka Francis, se je rodil 27. decembra 1991 in bil *krščen* v cerkvi sv. Mihaela v Sonning Commonu pri Readingu dne 23. februarja 1992.

Staršem Francki in Brianu ter bratcema Marku in Filipu iskreno čestitamo in želimo božjega blagoslova novemu članu družine.

Gospa Marija Jančar — sedemdesetletnica

Ga. Marija, žena nam vsem znanega in priljubljenega znanstvenika dr. Jožefa Jančarja, je v mesecu maju v krogu svoje družine in prijateljev praznovala sedemdeset let življenja. Rodila se je 6. maja 1922 v Ponovi vasi pri Grosupljem. Gimnazijo je obiskovala v Kočevju in maturirala na Liceju v Ljubljani. Po maturi se je vpisala na ljubljansko medicinsko fakulteto. Meseca maja 1945 pa je odšla s svojim zaročencem Jožetom Jančarjem, s svojim bratom in z drugimi protikomunističnimi borci v Vetrinj. Brat ge. Marije je bil vrnjen in čaka vstajenja v eni od kočevskih jam.

Oktober 1945 sta se Marija in Jože Jančar poročila v mestu Lienz. Msgr. Škrbec ju je poročil, za poročni prič pa sta jima bila dr. Meršol in dr. Janež. Gospa Marija je po poroki nadaljevala svoje medicinske študije na univerzi v Grazu. 1948 je z možem odšla v Anglijo. Tukaj je v začetku delala kot medicinska sestra in obenem študirala angleščino. Po rojstvu hčerke Sonje se je preselila iz mesta Bristol na Irsko, kjer se je mož Jože specializiral v psihiatriji. Leta 1956 so se vsi vrnili nazaj v Bristol, kjer sta se rodila še sina Jože

in Martin. In, kot se rad pošali njen mož dr. Jože, je ga. Marija odslej zamenjala svoj kirurški nož s kuhinjskim. Popolnoma se je posvetila družini — kot skrbna mati, gospodinja in vzgojiteljica svojih treh otrok in prav tako ljubeča žena svojemu možu. Njeni otroci so tako doraščali v zgledni krščanski ljubezni.

Gostoljubnost ge. Marije tudi ne pozna meja. Za to dobro vedo tisti, ki prihajajo na obiske v „Emono“, dom Jančarjeve družine.

No, naj omenimo še izvrsten „hobby“ ge. Marije: v prostem času, kolikor ga pač ima, rada vrtnari in dnevno rešuje križanko v Daily Telegraphu. Sicer pa z največjim veseljem pričakuje obiske svojih štirih vnukov.

Ge. Mariji kličemo še na mnoga leta in ji želimo zdravja, sreče in zadovoljstva v krogu svojih dragih.

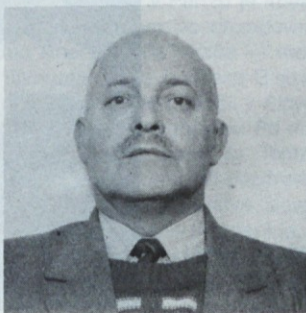
avstrija

LINZ

Velikonočne praznike smo tudi letos lepo praznovali. Na veliko soboto smo imeli obred ob osmih zvečer in se pripravili za slovesnost vstajenja Gospodovega, ki je bil na veliko nedeljo s procesijo vstajenja. Po maši je bila v klubu agapa. Kar smo porabili za agapo je plačal klub.

Na cvetno nedeljo smo imeli v klubu zopet *tri godovnjake*. G. Ivan Tkalec je

Pokajni Franc Korošec.

praznoval 84. rojstni dan. Z njim sta obhajala rojstne dneve tudi ga. Kristina Schweighofer in g. Stanko Duhanič (starejši). Čeprav smo bili v postnem času, je bilo razpoloženje prav navdušeno. Ga. Kristina nam je napekla potice in k temu so nam godovnjaki plačali vsi jedačo in pijačo. Ga. Schweighofer ima pri naši skupnosti velike zasluge naj si bo z delom kot šivilja ali pa kot darovalka potic za naš klub. Tudi g. Ivan Tkalec ima velike zasluge kot redni obiskovalec slovenske maše. Kaj bi slovenska skupnost, če ne bi imela zvestih obiskovalcev maš? Tudi lepa hvala g. Stanku Duhaniču, saj smo se tudi od njega dosti naučili, ker je dolgo delal v Slovenskem klubu. Slovenska skupnost se vsem lepo zahvaljuje in jim kliče še na mnoga leta!

Prvo nedeljo v maju je pa v klubu praznoval g. Ludvik Sadl (starejši) rojstni dan. Kot dolgoletni harmonikar je vzel v roke harmoniko in nas ves čas zabaval. Tudi on je pridno pomagal lansko leto pri prenavljanju kluba in tudi on je plačal vse kar smo pojedli in popili. Lepa hvala in vse dobro v bodočnosti!

V mesecu maju imamo po maši *majsko pobožnost* s petimi litanijami in blagoslovom. Lepo navado nam je vpejla g. Ciril Lavrič.

Materinsko proslavo smo imeli kot po navadi na materinski dan. G. župnik Ludvik je pozdravil in pohvalil naše matere z lepim nagovorom. Klub jim je pa daroval torto. Mamice so slavile, moški smo pa z veseljem trčili z njimi tudi na naše zdravje.

Pri obnovitvi cerkvene strehe pri karmeličankah je bila tudi notranjost cerkve zelo zamazana in zato so na prošnjo sester priskočili tudi naši dobrotniki na pomoč. Silva Joun, Anica Sadl in Bertl Fale so delali kar dva dni. En dan sta pa tudi pomagali Tilka Grandovec in Anica Vrečič. V imenu cerkve in našem imenu Bog plačaj!

ŠPITAL NA KOROŠKEM

To leto opravlja dekla smrt pri nas zvesto svoje delo.

Sredi januarja je *umrl* dr. Jože Kveder v 70. letu starosti. Bil je eden tistih študentov, ki so po vojni v Gradcu kon-

čali študij. Poročen s tukajšnjo domačinko, je bil kot zdravnik nastavljen pri mestni zdravstveni ustanovi. Poverjena mu je bila skrb za zdravje dojenčkov, predšolskih in šolskih otrok in bil vključen pri različnih humanitarnih ustanovah. Poleg tega je imel tudi zasebno ordinacijo, kamor so se zatekali tudi naši ljudje.

Mesec nato nas je zapustila v 82. letu starosti ga. Silvestra Rabič. Z dvema sinovoma je živela po vojni v Špitalu. Fanta sta se odselila v Ameriko, toda redno so se obiskovali. Tako sta tudi zadnje leto prišla sinova, da sta tolažila že precej bolešno mamo. Mlajši pa je prišel tudi na pogreb, ki je bil ravno na njen rojstni dan. Rajna je vsa leta trpela, ker ni vedela za grob njenega moža, ki so ga odvedli prve dni maja 1945 neznano kam.

Najbolj zvesta članica naše skupnosti, ga. Marija Krulc, pa je prav na prvi petek v aprilu tiho dokončala svoje življenje po kratki boleznii tudi v 82. letu starosti. Doma iz Moravč, tik pod Limbarsko goro, je rajna Minka, tako smo jo klicali, po vojni skupno s starši in drugim sorodstvom prišla na Koroško. Medtem ko so se drugi odselili, je ona stregla bolni materi. Zdaj ob njej in ob očetu, ki je umrl kmalu po prihodu v Špital, čaka vstajenja.

Vsem rajnim želimo večni mir in srečo pri Bogu!

Kapela ob glavni cesti, kjer imajo poleg Slovencev svoje bogoslužje tudi Hrvati in Madžari, je bila preteklo jesen *popravljena*. V glavnem so osušili zidovje, saj se je zadnje čase omet zelo krušil. Zdaj pa lepo pobeljena zopet vabi vernike k božji službi.

V naši skupnosti pa imamo tudi slaščičarko, izredno nadarjeno Marijo Grintal, ki je napravila *izpit za mojstra* s komaj 21 leti. Izdelke iz njenih rok je kar škoda jesti. Čestitamo k uspehu!

PREDARLSKA

Materinska proslava: Eno najbolj domačih in pristrčnih srečanj je materinska proslava, pri kateri poskušamo ovrednotiti materinstvo kot poklic in poslanstvo. Čas materinstvu ni naklonjen. Danes cenimo človeka, ki je produktiven in ustvarjalen. Vse drugo ima

bolj stransko vlogo in je podrejeno prvemu. Materinstvo je poklic, ki mu je treba posvetiti več pozornosti. Na družini se gradi prihodnost in moč naroda. Tega se vedno bolj zavedajo tudi politiki in drugi družbeni delavci posebno tam, kjer je rodnost zelo nizka. Družinam z več otroki dajejo posebne ugodnosti. Mlade pa vzpodbujajo k večjemu številu otrok. Na zdravi in številni družini se mora graditi narodova bodočnost.

Na sončno sobotno popoldne, 9. maja, smo se zbrali k proslavi. Že sam pogled po dvorani in na oder je vzbujal praznično razpoloženje. Uvod v proslavo je bil nagovor družinskega očeta vsem materam. Besede so izzvenele v zahvalo materam za zvestobo, vzgojo in jezik. Ugotavljal je predvsem pomanjkljivo in napačno mladostno vzgojo, ki pusti rane v človeku za vse življenje. Levji delež pri oblikovanju mladega človeka nosi mati, ki pa je lahko pozitiven ali negativen.

Sledile so recitacije otrok. Dobre želje, dolgo življenje, zdravje, razumevanje, ubogljivost in še druge obljube so bile izrečene. Vse to pa je bilo popestrjeno z narodnimi pesmimi našega pevskega zbora.

Z navdušenjem smo pozdravili Kulturno umetniško društvo Tamburica iz Beltincev. Prvič so sodelovali na naši proslavi in se predstavili z narodnimi in umetnimi pesmimi. Spremljal jih je g. župan in v kratkem nagovoru poudaril vezi med zdomci in domovino. Bodril nas je k zvestobi in vztrajnosti in obljubil, da se bodo še radi odzvali našemu

vabilu. Kot spomin na to srečanje so prinesli simbolične darove: lončeni vrč (pūtra) in pogačo (vrtanek). V preteklosti so v lončenih vrčih nosili vodo na polje; danes pa so to bolj okrasni predmeti. Pogačo pa so pripravili za slovesne praznike, bodisi cerkvene ali domače. Ti simboli pomenijo trajno povezavo med tujino in domovino.

Nastopila je tudi skupina šolskih otrok in z deklamacijami, nagovori in odlomki iz domače literature popestrila materinsko proslavo. In nenazadnje so fantje in dekleta skrbeli za hrano in pijačo. Tudi domače dobrote: potice in torte so pripravile naše dobre mamicе.

Za eno leto smo se spet oddolžili našim mamicam. Slaba tolažba in zahvala bi bila, če bi se jih samo enkrat na leto spomnili. Hvaležnost mora biti izraz naše stalnosti. Naj ne ostane samo pri besedah, ampak zahvala naj se udejanji.

belgija

LIMBURG-LIÈGE

Ob četrtem mesecu rednih pevskih vaj mešanega zbora Naš dom v Genku, ki ga požrtvovalno vodi ga. Lojzka Novak, so se za spomin fotografirali. Redno srečevanje jim je v veselje. Zavedajo se, da je pot do kvalitetnega zbora vedno dolga. Imeli so že nekaj nastopov pred flamskim občinstvom. Želimo jim veliko vztrajnosti.

Mešani pevski zbor Naš dom v Genku.

Veliko noč smo v Eisdenu in Hoeve zavelu slovesno praznovali. Čudovito odmeva Slomškova velikonočna pesem. Basi! Slomšek v Eisdenu in Naš dom v Genku sta po cerkveni slovesnosti povabila na pirhe. Iskrena zahvala za lepo pogostitev.

Slomšek je v začetku maja v holandski župniji Susteren lepo prepeval velikonočne pesmi v zahvalo faranom, ki so veliko darovali za hrvatske begunce v Sloveniji. Lepa poteza za ugled slovenskega imena. Zahvalo je v ime nu slovenske skupnosti izrekel slovenski duhovnik, ki je somaševal.

Isto popoldne je Slomšek sprejel in pogostil rojake in rojakinje, ki imajo 50 in več let. Lepo srečanje. Veselo, bratsko razpoloženje. Preveč pozabljamo, da takih srečanj ne bi bilo, če se ne bi nekateri, vedno isti na žalost, velikodušno žrtvovali. Iskrena hvala gospodinjam za odlične krofe in potice ter našim godcem za domače melodije.

Šmarnice, ki se jih udeležujemo tedensko, naj nam pomagajo za duhovno preobrazbo naše družbe. Pot, ki vodi do naših ciljev, je pot odpovedi, žrtve, pa tudi pot novega organiziranega dela. „Novi krščanski tip slovenskega človeka naj bi imel lastnosti, ki bi tudi na naravni ravni slovenskemu narodu odprli vrata do prave veličine. Če res hočemo kljub maloštevilnosti biti narod, potem moramo nujno dvigniti kvaliteto — kakovostno postati veliki.“ (Tomec Ernest) Ob šmarnicah in ob drugih priložnostih naj bi molili za narod, ki potrebuje močnih, osveščenih, bistrovidnih, plemenitih in vztrajnih krščanskih osebnosti.

Žal nam je, da se zaradi nepredvidenih okoliščin nismo mogli udeležiti slovenskega srečanja v Charleroi. Pomankanje organiziranosti.

Naši rajniki: V Viemesmeeru smo se poslovili od ge. Marije Avsec, vdove po Francu Minnaertu. Marija je bila članica poznane Avseceve družine, ki izhaja iz okolice Novega mesta in uživa v novem kraju velik ugled. Ga. Marija je bila dobra krščanska mati in pesnica, kjer se je predstavila kot tenkočuteča žena z veliko ljubezni do človeka in do narave. Naj počiva v miru!

V La Broucku smo spremljali na zad-

Gospa Marija Matko, rojena Duh, iz Odrancev, je v februarju v St. Jean-de-Bray praznovala svojo osemdesetletnico, h kateri ji iskreno čestitamo.

nji zemeljski poti go. Jožefo Lekše, vdovo po Alojziju Žnidaršiču, ki se je pred 89 leti rodila v Raki. Njena hčerka in družina sta ji v njeni onemoglosti zvesto stali ob strani. Gospodovo velikonočno zmagoslavje velja tudi zanjo.

pevci začeli izvajati svoj program (med mašo so sicer že zapeli priljubljeno melodijo Večerni ave), sestavljen v glavnem iz slovenskih narodnih in umetnih pesmi. Najprej je zadonela Prešernova Zdravljica, nato pa polifonska skladba Claudia Monteverdija Lasciatemi morire. Sledile so skladbe Stevana Mokranjca, priljubljenega, pred kratkim preminulega primorskega skladatelja Ubalda Vrabca in pa različne priredbe znanih slovenskih narodnih pesmi. Zbor je z večšo roko vodil dirigent Evgen Princič. Seveda je zbor po končanem izvajanju požel topel aplavz.

Med koncertom smo tudi zvedeli, da je na Bistriškem pevška tradicija zelo živa in da segajo njene korenine v začetek 2. polovice 19. stoletja, ko je bila tam ustanovljena čitalnica. Ta je kot ostale čitalnice na Slovenskem skrbela za narodno prebujanje domačinov. Zbor Kette pa deluje že 20 let in je uspešno nastopal po Sloveniji, Italiji, na Švedskem in v ZDA.

V program sta bili vpleteni tudi recitaciji Vilija Steguja in Ivka Svetliča. Med prvim in drugim delom koncerta pa sta nastopila še sopranistka slovenskega rodu Ana Marija Jan, ki se trenutno izpopolnjuje v pariški operi, in pianist Laurent Lamy. Izvedla sta štiri skladbe Jožeta Trošta na besedila Vilija Steguja.

Nekaj poskočnih narodnih je podal še ansambel Bistrce s pevcema Barbaro in Aleksandrom Boštjančičem. Zanimiva pa je bila izvedba stare slovenske velikonočne pesmi na diatonsko harmoniko.

francija

PARIZ

Maša za Slovence je vsako nedeljo ob petih popoldne v cerkvi sv. Terezije v Chatillonu, poleg Slovenskega doma.

V nedeljo, 21. junija, bomo praznovali tri stvari: srebrno mašo slovenskega duhovnika v Franciji g. Silva Česnika, zaključek šolskega leta in slovo sestre Cirile, ki odhaja iz Pariza. En sam razlog bi bil že več kot dovolj, da pridete vsi . . .

Slovenski dan

V soboto, 2. maja, so Slovenci v Parizu praznovali slovenski dan. Društvo Slovencev v Parizu je imelo v gosteh — predvsem po prizadevanju družine Ane in Karla Vičiča — moški zbor Dragotin Kette iz Ilirske Bistrice. Lep pomladni dan je privabil v Slovenski dom veliko število rojakov. Po maši ob 19. uri je kar v cerkvi sv. Terezije sledil kulturni program. Po pozdravnih besedah predsednika Društva Slovencev dr. Janeza Zorca — poudaril je, da je zbor D. Kette prva skupina, ki prihaja v Slovenski dom iz mednarodno priznane, neodvisne Slovenije — so

Po kulturnem programu se je srečanje nadaljevalo v dvorani Slovenskega doma, kjer je ansambel Bistrca zabaval številne goste še dolgo v noč.

Toplo se zahvaljujemo zboru D. Kette in ansamblu Boštjančič za prijeten večer ob slovenski pesmi in mu želimo še veliko uspehov. Zahvalo dolgujemo tudi vsem, ki so se na katerikoli način trudili, da je koncert tako lepo uspel.

Prisrčna hvala pa tudi vsem požrtvovalnim gospem, ki so prispevale pecivo in pomagale v kuhinji, še posebej pa ge. Evi, ki je imela ta večer polne roke dela, saj je bilo treba postreči gostom iz Slovenije in pa vsem ostalim obiskovalcem slovenskega dne. Tudi moški so imeli polne roke dela in seveda tudi njim prisrčna zahvala.

Verena

Obnovitvena dela v Domu so se začela pod vodstvom g. Valanta. Prva sta začela g. Oto Fortin iz Linasa in g. Valant(ovi). Lepo sta obnovila eno sobo in hodnik v prvem nadstropju. Dom jima čestita in se zahvaljuje v upanju, da bo to vzpodbudilo tudi druge . . .

SVET SLOVENSkih KRŠČANSKIH IZSELJENCEV V EVROPI (SSKIE)

vabi na

4. srečanje na Sv. Višarjah v nedeljo, 2. avgusta 1992

Od 10. do 12. ure: dve predavanji:
I. Usmerjanje slovenske politike v Evropi od leta 1954 do danes (prof. dr. J. Pirjevec)

II. Slovenija v letu 2000

13.00: slovesna maša

PAS-DE-CALAIS NORD IN NORMANDIJA

16. maja je naša župnijska skupnost doživela binkošti. Naša mladina je prešla polnost Sv. Duha po zakramentu sv. birne. Zahvaljujemo se g. škofu msgr. Jožefu Smeju, da je vsaj za nekaj ur prišel med nas. Prav tako prisrčna hvala g. Vinku Žaklju, ki nam je prišel pomagat iz daljnega Eisdena v Belgiji.

Bližajo se počitnice. Mladina pa tudi

Velikonočni ponedeljek pri Vogrinčičevih v Guillaume-le-Mesnilu.

odrasli se bomo odpočili. Ne pozabimo našega romanja 15. avgusta. Ob 10. uri se bomo zbrali k sveti daritvi na Loretu. Po želji naših škofov se bomo posvetili Materi božji. Porabimo te mesece za duhovno pripravo in lastno spreobrnjenje!

Na velikonočni ponedeljek se nas je lepa skupina zbrala v prijazni vasi Guillaume le Mesnil pri Lisieuxu pri velikonočnem slavju. Po maši nas je dobra družina Vogrinčič kraljevsko pogostila. Preživeli smo v bratski skupnosti res lepe ure velikonočnega veselja. Prisrčna zahvala!

Po krstu so se prerodili v božje otroke: Zelig Allemoz, Matevž Arlault, Maximilian Dionizij Matija Michel, Anton Žizek, Pavlina Karmelina Lariviere in Marina Fanien. Naj jih njih angeli varujejo na potih življenja!

Zakrament sv. zakona sta si dala Yves Bougoin in Brigita Syx. Naj ju spremlja božji blagoslov!

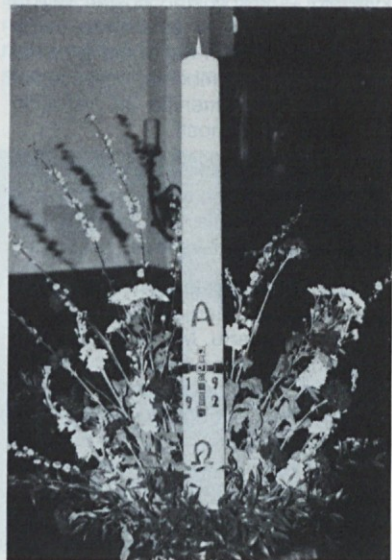
nemčija

BERLIN

Vsak nov dan, vsako praznovanje rojstnega dneva, vsako novo srečanje z isto osebo . . . je nekaj posebnega, nekaj novega, nekaj, česar se ne da ponoviti. Tako je tudi z verskimi prazniki, ki jih praznujemo leto za letom. Čeprav je zunanje praznovanje velike

noči leto za letom podobno ali celo enako, pa moramo reči, da ga človek osebno, leto za letom, drugače doživlja — z ozirom na starost in osebno življenje, ki ga v tistem trenutku nekdo živi. Tako je človeku, ki doživlja v osebni tridnevju bližje veliki petek kot velika noč; tistemu pa, ki je doživel nekaj lepega, veselega, ki je rešil neki osebni problem, ki je morda ozdravel, pa je v velikonočnem tridnevju bližje velika noč, dan Jezusovega vstajenja kakor pa veliki petek.

Velikonočna sveča v Berlinu.

Blagoslovljena velikonočna jedila v Berlinu.

Z ozirom na različno življenje, ki ga živimo enako ali podobno misleči, smo tudi letos verjetno različno doživljali velikonočne praznike.

Nekako takole smo jih doživeli mi, ki smo v teh dneh bili v Berlinu.

Veliki četrtek. Dan Jezusove zadnje večerje, dan Jezusove edinosti z apostoli; da, tudi dan izdajstva Jezusa. Ta dan smo se ob oltarju, že tretje leto, odkar smo Slovenci gostje nemške župnije, srečali Nemci in Slovenci. Bili smo eno, čeprav eni z nemško drugi pa s slovensko govorico. Vsi zbrani Slovenci smo ta večer bili še posebej ponosni na svoj materinski jezik, ki je bil tokrat enakovreden nemškemu jeziku.

Veliki petek. V cerkvi je mir, tišina, tema . . . Vsi zbrani v cerkvi dajejo videz, kakor da pričakujejo neki velik dogodek, nekaj, kar ne spada v ta svet. Tišina je prekinila duhovnikova molitev in branje božje besede.

Spoštljivo smo prihajali pred „les križa“. Nekateri so poklekili pred križem s tako težo, kakor da so želeli vse breme, vse, kar jih bremeni, pustiti pred „izpostavljenim križem“.

Deliti z nekom trpljenje, bolečino . . . , pomeni biti odrešen. S takim videzom so vsaj nekateri odhajali iz svetišča sv. Elizabete.

Velika sobota. Cerkev je še vedno v temi, kakor na veliki petek. Svetlobo v svetišču so oddajale le sveče, ki so jih

imeli v rokah vsi zbrani, in seveda velikonočna sveča, ki je ponosno in z mirnim plamenom oddajala svetlobo v prijetni cerkvi.

Osrednji dogodek večera je bil povezan z blagoslovom velikonočnih jedil, velikonočne sveče, priklonom ali poklekem pred monštranco in zapeto Alelujo.

Velika noč. Dan, ko so ulice in ceste v Berlinu prazne vsaj do poldneva.

Slovenci smo se ta dan zbrali v cerkvi zvečer. Ta večer so nas posebej povezovala velikonočne pesmi in duhovnikova misel, da „Jezusovo vstajenje utrjuje v nas upanje, da ni nič dokončnega in da Bog ne pozablja nikogar, ki je bil poklican v to zemeljsko življenje.“

Po srečanju ob oltarju pa smo se zbrali v prostorih, kjer smo ob velikonočni šunki, hrenu, pirhah . . . doživeli povezanost Slovencev v tem velikem mestu. Upam, da nam je letošnja velika noč prinesla tudi „zdrav nemir“, kakor je zapisal v velikonočni čestitki mariborski škof dr. Kramberger. „Nemir, ki nas usposablja, da odvalimo vse kamne in pretrgamo vse pečate, ki preprečujejo naše vstajenje v novo življenje.“

OBERHAUSEN

Srečanje v Heidelbergu (preko 90 mladih) je v udeležencih iz naše župnije zapustilo precejšen vtis. Sklepamo po pritisku, ki prihaja iz njihovega kroga, da se takoj lotimo premlevanja tamkajšnjih spoznanj in pobud in jih uredimo v pismeno poročilo o tem do-

Ivanka, Robert, Klavdija in Trezika pri barvanju pirhov v Berlinu.

godku. In prav v tem času nam je zaradi natrpanega urnika odpadlo dvojce srečanj. Upamo, da nam bo uspelo nadoknaditi vse zamujeno.

Pospešeno se v tem času pripravljamo na *sveto birmo*. Obhajali bomo slovesnost na sam binkoštni praznik. Največ dela imajo seveda birmanski kandidati, ki so v več skupinah prav zares požrtvovalni. Kjer zmanjka moči, pa jih morajo seveda podpreti tudi njihovi starši. Birma je tudi župnijski praznik, zato smo povabili, naj se povsod pridružijo farani molitvi za birmance in naj tudi odrasli obnovimo zaupanje v delo Sv. Duha v našem župnijskem življenju v izseljenjskih razmerah.

Pokojna Mihaela Berghaus.

V marčni številki Naše luči smo pisali o preminuli materi in naši zvesti sodelavki Mihaeli Berghaus. Sedaj objavljamo še njeno sliko v spomin in hvaležnost.

ESSEN

Slovensko društvo Bled je v začetku maja obhajalo svoj *dvajsetletni obstoj*. Pripravili so odmeven „slovenski teden“ v veliki trgovini sredi Altenessna. Predstavili so idrijske čipke in klekljanje, ob kulinarčni ponudbi in slovenski glasbi pa še nastop folklorne skupine. Velika prireditev je potekala ob koncu tedna v Kirchhellenu. Mašo za vse žive in mrtve člane društva je vodil delegat dr. Janez Zdešar. Povedal je v pridigi, kako pozitivno in z veseljem gledamo s strani Cerkve na vsako organizirano zbiranje Slovencev na tujem. Vedno pa smo s skrbjo odklanjali polizacijo slovenskih društev, ki je povzročala razdeljenost Slovencev na dve strani. Sedaj prihaja čas, ko bomo vse to premagovali.

MOERS

Tu smo na drugo nedeljo v maju obhajali *materinski dan*. V primerjavi s prejšnjimi leti se je zbralo manj ljudi v Don Boscovem domu. Vendar je bilo srečanje prav zares v zadovoljstvo vsem, ki so prišli. Matere so nam za svoj dan napekle nekaj sladkih dobrot, ki so jih postavile na mizo. Spored je začel mešani zbor z dvema pesmima. Potem pa so prisotni zbrano prisluhnili recitacijam in podajanju kratkih besedil, ki so nam govorila o materi, ženi, deklištvu in ljubezni do domovine. Sodelovali sta mladinki Irena in Viktorija, slovenska učiteljca Bojan in Barbara in g. Bregar. Posvetili smo se temi, kako mladi izseljenci doživljajo svojo domovino, svoje spomine na dom, kjer je bilo vedno znova čutiti, kaj pomeni materina ljubezen v njem. Kako krvavi žensko in materino srce ob grozodejstvih vojne, smo razbrali iz pisma srbske matere. Ljubezen do matere nam je izpričala pesem Franceta Balantiča in tri pesmi slovenskega izseljenca iz Nemčije.

GÜTERSLOH

Tu sta se že lani zakonca Ruža in Anton Martinc razveselila svojega dru-

gega otroka, ki je bil krščen pri slovenski maši že v marcu. Ker tega veselega dogodka še nismo omenili v našem glasilu, naj sedaj izrečemo čestitke. Prav tako se veselimo poroke Edith in Ivana Cvirna, ki sta jo obhajala v začetku maja. Čestitkam se pridružujejo najboljše želje slovenske skupnosti v tem mestu.

STUTTGART-okolica

● Velika noč v cvetju

V velikem tednu smo leto doživljali pravo pomlad. Stuttgart je bil zavrt v cvetje. Nekaj duhovne pomladi pa smo doživljali tudi v naši verski skupnosti. Za cvetno nedeljo smo blagoslovili oljčne vejice iz Dalmacije. Podpri smo „akcijo cvetne nedelje“ v pomoč bolnici v Vinkovcih, ki jo je organiziral dekanat Böblingen skupaj s tujimi verskimi misijami. Prostovoljni darovi rojakov v Schwäbisch Gmündu in v Stuttgartu so za oljčne vejice nanесли skupaj 1000 DEM, ki smo jih izročili hrvaški misiji v Böblingenu. Cvetna nedelja je bila še posebej praznična. Požrtvovalne rojakinje so pripravile lepe butarice za šolarje in ministrante, s katerimi so šli v cerkev v procesiji. Bogoslužje je oblikovala mladina s pesmimi, branjem trpljenja in prošnjami.

Tudi blagoslov velikonočnih jedil je bil nekaj posebnega. Sestra Mateja je skupaj s skupino podjetnih deklet pripravila nad 200 lepo pobarvanih pirhov

za udeležence *velikonočne maše*; mladenke Petra Casar, Klavdija Hohlbach in Kerstin Majhen pa so poskrbele za blizu 100 velikonočnih sveč, ki so jih lepo okrasile. Enega kot drugega so bili rojaki veseli. Čisti dobiček pri prodaji sveč so dekleta namenila za slovensko središče na Višarjah.

● Mladinci v Heidelbergu

V soboto in nedeljo, 2. in 3. maja, se je 20 slovenskih deklet in fantov z našega področja udeležilo prvomajskega srečanja v Heidelbergu, kamor je prišlo skupaj 91 naših mladih rojakov iz vse Nemčije. Ob odkrivanju svojih korenin in iskanju identitete so razmišljali o prijateljstvu v družini, mladinski skupini, Cerkvi in narodni skupnosti. Ogledali so si tudi študentovsko mesto Heidelberg. Ob povratku v Stuttgart se je izrazil mladi Martin: „Škoda, da je bilo vse tako kratko in ni trajalo sedem dni,“ kar smo lahko razumeli, da je bila mladina zadovoljna s srečanjem.

● Zanimanje za prihodnje volitve

Na predsedstvo Republike Slovenije so številni rojaki in slovenski državljani

Borili se bomo za Slovenijo. Tako pove napis pri demonstracijah 29. junija lani v Stuttgartu. Tedaj so bili težki, a tudi lepi časi, saj so vsi Slovenci stali pokonci.

K proslavi slovenske neodvisnosti se je v Schwäbisch Gmündu na Württemberskem zbralo lepo število rojakov. Po maši so se predstavili fotografu (9. februarja 92).

V mesečni nedeljski šoli v Böblingenu v Nemčiji se slovenski otroci dobro počutijo. Okrog njih je vse lepo in celo na mizah imajo cvetlice.

poslali prošnjo, da se tudi njim po zakonu prizna volilna pravica bodisi pisмено ali prek konzulatov. V pismu je rečeno: „Podpisani(a) prosim vse člane parlamentarnih strank v Republiki Sloveniji, da se v novi volilni zakon vnese tudi tale točka: Državljeni Republike Slovenije, ki živijo v inozemstvu, imajo pravico sodelovati pri demokratičnih volitvah v Republiki Sloveniji . . .“ Mnogi rojaki so doma veliko investirali, zato jim ne bo vseeno, kakšne smeri bodo prevladovale v bodoči slovenski politiki. Zato je razumljivo, da hočejo pri odločitvah sodelovati. Zadnje mešetarjenje z vlado jim ni prineslo pobude za nadaljnje investicije ali naganja, kar gotovo ne bo v prid naši domovini, ki bi tako potrebovala dotoka deviz.

● Sožalje

Iz domovine je prispela žalostna vest, da je 22. aprila med dopustom v Sloveniji umrl 63-letni Luka Tutič. Dalj časa je bolehal na cerozi jeter in moral ponovno v bolnico. Bolezen pa je potrpežljivo prenašal. — Pokojni Luka je bil rojen v Šimičih pri Banji Luki. Živel pa je več let v Sloveniji, kjer je spoznal svojo ženo Slavico Anderlič in šel z njo pred oltar. Med bivanjem v Stuttgartu je redno prihajal v našo družbo, ki se ji je popolnoma po jeziku in srcu pri-

družil. Smrt ga je presenetila v njegovem domu na Tinjskem. V domačo zemljo so ga položili na pokopališču v Zibiki. Naj počiva v božjem miru! Ženi Slavici in hčerki Marjetki kakor tudi vsem sorodnikom naše iskreno sožalje.

Pri poročilu v prejšnji Naši luči smo pri pokojniku iz Sovinje peči pozabili napisati njegovo ime. Bil je to Janez Poljanšek, ki je umrl 12. marca v bolnici v Kirchheim/Tecku in je pokopan v Tettingenu/T. Vidite ga na tu priobčeni fotografiji. Vstajenja bo pričakoval na pokopališču v Dettingenu. Vsem žalostnim naše iskreno sožalje, pokojnemu večni mir in pokoj.

Pokojni Janez Poljanšek iz Sovinje peči v Kirchheim/Tecku se je v svojem 51. letu starosti zaradi pljučnice poslovil od tega sveta.

MÜNCHEN

● *Velikonočni prazniki* so spet zvalili naše ljudi v domovino. Prav je tako. Domače okolje daje verskim praznikom še prav poseben čar. Naša fara je zato za množičnost prikrajšana, a trudimo se, da bi bili obredi kljub temu lepi in doživeti.

Največje število se nas je zbralo na *cvetno nedeljo*. Slovenske oljke in butarice, postne pesmi ter branje poročila o Jezusovem trpljenju, kjer sta pomagala g. Tone Knavs in predsednik nemške konference Svetovnega slovenskega kongresa g. Jure Terseglav, vse je bilo lepo.

Sveto tridnevje v naši kapeli je bilo številčno veliko bolj skromno, a prisrčno. Največ jih je prišlo k blagoslovu jedil in velikonočni vigiliji. Na veliko noč pa smo se spet zbrali v cerkvi Sv. Duha, ki je bila praznično okrašena. Čeprav nas ni bilo posebno dosti, so nam čudovite velikonočne pesmi ustvarile občutje slovenskega vstajenja.

● V maju smo imeli *šmarnično pobožnost*. Dvakrat v tednu tudi združeno s sveto mašo. Udeležba ni bila velika, a maloštevilni so radi prisluhnili življenjepisu škofa Slomška.

● Letošnji *župnijski izlet* nas je vodil od 1. do 3. maja v Prago. Pridružila sta se nam tudi prof. dr. Angelos

Baš in njegova soproga. Gospa prof. Vlasta Baš je svoje vtise strnila v sledečem prispevku:

„Prelepega majskega jutra je avtobus odpeljal slovenske zdomece iz Münchenske župnije v slovansko deželo — Češko. V svobodno državo! Kako smo se tega veselili. Čeprav je češka pokrajina še vsepovsod kazala rane komunističnega upustošenja, je vendarle dočakala svobodo in neodvisnost. To pa je seveda temeljni kamen v razvoju vsakega naroda. Hvaležna sem bila prijaznemu bavarskemu šoferju za prizanesljivo sodbo o deželi „relativno dobro“. Šegavi voznik je že v začetku poskrbel za prijetno vzdušje, saj nam je z razlago pokrajine in s prijetnim kramljanjem krajšal vožnjo.

In vsi ti ljudje v avtobusu! Možje, žene, otroci! Moji rojaki — Slovenci, a vendar drugačni od tistih v domovini. Od vsepovsod: pojoča dolenjščina se je mešala s sočno vipavščino, štajerska narečja s prekmurščino, pa možata gorenjščina. Naravno in lepo zveni slovenščina! Nemško si komaj slišal. Kletvic nobenih. Preprosti ljudje, a visoka srčna kultura. Koliko različnih usod! Vse pa povezuje v trdno skupnost slovenstvo in vernost. To dvojje jih bo ohranjalo in jim pomagalo živeti. Lepo je bilo biti z njimi.

Zlata Praga — višek doživetja za vsakega, ki jo je videl prvič. Najprej smo jo doživeli od daleč, ko smo se vozili mimo nje. Stanovali smo namreč na mestnem obrobju, v novem naselju, posejanem z velikanskimi kvadratastimi stolpniciami.

Sprejel nas je češki vodnik, profesor fizike in matematike. Kot vodič po praških ulicah in njenih kulturnih znamenitostih si z dodatnim zaslužkom lajša življenje. Že prvi večer nas je popeljal na ogled mestnega jedra. Najbolj nas je očaral veličastni Vaclavov trg, s spomenikom kralja Vaclava in narodnim muzejem. Oboje priča o pomembni češki zgodovini in kulturi. Pred Vaclavovim spomenikom se Čehi spominjajo tudi vseh žrtev, ki so padle v boju proti komunizmu, še posebej študenta Jana Palacha, ki se je v znak protesta proti sovjetski okupaciji 1868 zažgal. Prevzelo nas je tudi prelepo baročno praško stanovsko gledališče, v katerem je gostovalo mnogo vrhun-

skih umetnikov, celo Mozart. Pravo nasprotje temu pa je bila naša, po sovjetskem vzoru zgrajena hotelska stavba. Kar zgrozili smo se. Naslednji dan smo občudovali lepote stare Prage. Najdlje smo se mudili na Hradčanih, nekdanji prestolnici čeških kraljev. S starodavnega Karlovega mostu se nam je odprl veličasten pogled na staro mestno jedro češke prestolnice. Starianske stavbe, bogato okrašene cerkve — vse to je pričalo o nekdanjem sijaju.

Vračali smo se prek Karlovih toplic, enem najznamenitejših evropskih zdravilišč. Že Goethe in Mozart sta rada zahajala tja. Občudovali smo številne lepe stavbe iz 19. stoletja, baročno cerkev, pa tudi sodobne hotele. Čez nekdanje sudetsko ozemlje smo se utrujeni, a veseli vrnili v München.“

● Naši mladi pa so bili 2. in 3. maja na *veslovenskem srečanju v Heidelbergu*, ki ga je odlično pripravil g. Pucelj iz Oberhausna. Zbralo se nas je skoraj sto, iz Münchna dvanajst. Naši so bili navdušeni. Snidenje z vrstniki iz ostalih slovenskih fara jim veliko pomeni. Lepo so se že sprijateljili. Živahni pogovori, delo po skupinah, pa imeniten družabni večer in bolj ali manj tihi pomenki po sobah, skupno pripravljena nedeljska maša — vse to je naše mlade trdneje povezalo. Izmenjali so si naslove, telefonske številke. Ko smo se v nedeljo utrujeni vračali v prenatrpanem vlaku, je iz obrazov in besede naših mladincev vela ena sama hvaležnost gospodu Puciju, ki je srečanje organiziral in ga tudi imenitno vodil, kakor tudi njegovima pomočnikoma: g. Horvatu iz Berlina za globok nagovor in g. Pavalacu iz Ingolstadta za glasbeno spremljavo. Slovenska pesem povezuje. Po zaslugi s. Mateje iz Stuttgarta pa smo si ogledali znameniti heidelbergški grad. Prijazni vodič nam je na šaljiv način predstavil življenje v tem nekdanj mogočnem poslopu. Ogled smo zaključili s skoraj obveznim fotografiranjem in vinsko pokušnjo.

● Razpravljali smo tudi o *pastoralnem forumu* v naši škofiji. Medtem ko odrasli farani niso pokazali pretiranega zanimanja — prišli so samo trije — pa je bil pogovor mladih dokaj živahen. Odkrito so povedali, da jih moti konservativnost Cerkve, želijo si več sodelovanja, pogrešajo večjo vlogo žensk

(nekateri se celo navdušujejo za žensko duhovništvo), radi pa bi tudi po svojem okusu uredili mladinsko sobo. Svoje zamisli so podali zelo konkretno: stene želijo poslikati s sodobnimi motivi, na zemljevid bi radi pritrdili zastavice na tistih slovenskih krajih, odkoder izvirajo njihovi starši, hočejo si urediti slovenske pesmi, sodelovali bi v dramski in folklorni skupini. Prišlo jih je kar 19. Lepo število za našo faro. Bog daj, da bi vztrajali!

nizozemska

Tudi letos smo imeli izredno lepo *velikonočno slavje*. Zvon, Folklorna skupina in krajevna Harmonija so pri procesiji in maši sodelovali polnoštevilno. Pred tujim svetom smo se pokazali v najlepši luči. Iskrena hvala vsem! Takoj po zajtrku pa se je Zvon odpeljal na turnejo po Sloveniji. Turnejo je zboru organizirala Slovenska izseljenska matica. Nastopili so po različnih krajih v Sloveniji in bili povsod lepo sprejeti. V sredo po veliki noči so imeli v ljubljanski stolnici koncert velikonočnih pesmi. Zadovoljni so se vrnili v Holandijo, ki jim je postala nova domovina. Topla zahvala vsem, ki so jih gostoljubno sprejemali.

Pri šmarnicah je bilo več ljudi kot pri navadnih mesečnih mašah. Šmarnice z lepim petjem privlačijo. Naj nam pomagajo, da bomo kot ljudje, kot Slovenci in kot kristjani bolje doumeli poslanstvo, ki naj bi ga čim zvesteje opravljali v sodobni družbi. Če hočemo biti v resnici polnoletni, moramo marsikaj videti in razumeti.

švedska

● Zahodna Švedska. *Slovenska maša* je v posameznem kraju Švedske le enkrat na mesec. To je praktično samo enajstkrate na leto. Tistih, ki se ne udeležujejo redne nedeljske maše v svoji župniji, utrip bogoslužnega leta

ne zajame. Žalostno je bilo na primer v Göteborgu opazovati, kako malo rojakov je bilo pri župnijskem bogoslužju velikega četrta, velikega petka in velikonočne vigilije, čeprav je veliki petek na Švedskem dela prost dan. Vprašamo se, kako je bilo s postno akcijo, ki je pomembna pobuda katoliške cerkve na Švedskem. Župnija Kristusa Kralja je pri pušici cvetne nedelje zbrala za pomoč revnim v svetu 63.000 kron. Povprečni prispevek vsakega župljana znaša 7 kron. To povprečje je v resnici manjše, saj so posamezniki dali po tisoč kron. Iz slabega obiska švedskega bogoslužja v velikem tednu lahko sklepamo, da tega ali onega, ki ima navado priti k slovenski maši, na cvetno nedeljo ni bilo v cerkvi, ker ta dan v Göteborgu ni bilo slovenskega bogoslužja. Nedvomno bi našli več rojakov, ki se imajo za praktične katoličane, a prihranka svojega štiridesetdnevnega posta niso oddali za potrebe revnih.

Na cvetno nedeljo je bila slovenska maša v Halmstadu in Helsingborgu. Tam so se potrudili, da je bil materializirani dar njihovega postnega premagovanja velikodušen.

Pri slovenski maši v Jönköpingu in Göteborgu na veliko noč ter v Landskroni in Malmöju na velikonočni ponedeljek je bila lepa udeležba. V Göteborgu in Malmöju smo po maši pokramljali ob kavi in potici, v Landskroni pa smo odšli v klub društva Lipe k velikonočnemu kosilu. Gospod Zvonko Bencek se je zahvalil predstavnikom župnije, ki so nas v januarju ob priznanju Republike Slovenije obdarovali s cvetjem. V kratkem govoru jim je predstavil Slovenijo in njeno zgodovino.

● Köping. V Köpingu se dobro počutijo, odkar imajo svojo cerkev. Slovenska maša je bila tam na belo nedeljo. Ker je bila to edina maša v tem kraju, so prišli k njej tudi nekateri, ki ne razumejo slovensko, zato je bilo po že ustaljeni navadi eno berilo v švedščini. Odslej je v Köpingu maša skoraj vsako nedeljo, poleg slovenske še po enkrat na mesec švedska, poljska in španska. Veselo je bilo po maši poslušati, kako si bodo razdelili dežurstvo pri pripravi kave, kdo bo na vrsti za či-

Vseslovensko srečanje v Heidelbergu — skupna slika stuttgartskih in münchenskih mladincev.

ščenje cerkve in podobno. Skupaj z odgovornostjo za cerkev in župnijske prostore raste tudi odgovornost za lastno duhovno oblikovanje in svojo vero.

● Nybro. Odslej samo še v Nybroju nimajo svojega svetišča, ampak gostujejo pri protestantski župniji. V soboto, 9. maja, so imeli mašo v njihovem župnijskem domu, ker so prostorno cerkev napolnili člani protestantske župnije sami. Ob treh popoldne so imeli konfirmacijo, na katero se njihova mladina v osmem razredu osemletke resno pripravlja z enoletnim veroukom v okviru župnije. Zaradi naziva konfirmacija, mnogi naši rojaki zamenjujejo to njihovo slovesnost s katoliško birmo, ker ne vedo, da protestanti ne poznajo birme, ampak je konfirmacija v resnici njihova slovesnost prvega svetega obhajila.

Rojakov v Nybroju gostoljubnost protestantske župnije ne razvaja. Sami naročajo rezervacijo prostorov za mašo. Radi grejo k švedski maši, ki je vsako drugo nedeljo. Ko pa v Nybroju ni katoliškega bogoslužja, pa se pogosto zapeljejo v svojo 30 km oddaljeno župnijsko cerkev Kalmar.

Binkoštno srečanje v Vadstena na binkošti, 7. junija, ob 12. uri.

Tudi letos vas za binkošti vabi Vadstena. Bogu se bomo zahvalili za ure-

sničitev stoletnega narodnega sna in prosili za blagoslov naši mladi državi Sloveniji. Pričeli bomo z mašo ob 12. uri, ki jo bo vodil delegat za Švedsko, msgr. dr. Janez Zdešar. Pri bogoslužju bo prepeval zbor od Sv. Martina pri Vurberku. Za družabno popoldne bo v prostorni dvorani športnega središča za vse dovolj prostora. Vabljeni ste, da se predstavite s svojo kulturno ustvarjalnostjo, nastopal bo tudi gostujoči pevski zbor ter moški in ženski kvintet od Sv. Martina. Ansambel Fantje izpod Vurberka pa bo skrbel za veselo razpoloženje.

švica

„Kdor si že, zaupaj v zarjo tistega dne in prilivaj večni luči, ki je v tvojem srcu . . . !“ (I. Cankar). Vstajenjski pozdrav in poln koš velikonočnega veselja! Tako se je glasilo letošnje velikonočno voščilo, namenjeno Slovencem v Švici. Skupaj s podrobnimi obvestili, kje in kdaj bo slovensko bogoslužje, in kopico koristnih informacij v prilogi je „velikonočno pismo“ romalo na skoraj 1800 naslovov naših ljudi v Švici in Liechtensteinu.

Lidija Krsnik iz Züricha je ponosno prinesla k žegnju jervas slovenske misije.

Prva velika noč v svobodni in neodvisni slovenski domovini je zvalila skoraj večino tukaj živečih Slovencev v deželo na sončni strani Alp, v raj pod Triglavom. Zato je bila udeležba pri prazničnem bogoslužju približno za dve tretjini manjša kot preteklo leto.

V veliko pomoč nam je bil letos g. Ciril Ogorevc z Dunaja. S sodelovanjem pri bogoslužju, z občutenim petjem in vsestransko uporabnostjo je bil v krepko podporo že rahlo se starajočemu dušnemu pastirju na žuriškem področju. Bili bi srečni, ko bi ga lahko za stalno imeli med seboj. Naj mu bo na tem mestu izrečena javna zahvala.

Prazniki so za nami. Zopet je pričel vsakdanjik, izpolnjen z delom, skrbmi, in slovenstvo bo luksuz, ki si ga bo mogoče privoščiti le ob koncu tedna. Ali pa še to ne . . . Odmev velikonočnih zvonov bo preglasil hrup tovarniških strojev, življenje bo teklo svojo ustaljeno pot, ki si jo je utrl že pred desetletji, prišli bodo dnevi, ko bom strt in obupan, ko me bo razjedal dvom, kadar ne bom vedel ne kod ne kam . . .

Kot vstajenski kristjan ne bom izgubil poguma in ne upanja. Živel bom iz osnovne resnice naše vere, vere, da je Bog vstopil v ta naš svet; da se ga ni dotaknil le na površju, temveč se vanj potopil do najhujšega ponižanja in trpljenja, do samega izničenja skozi smrt. Da je od tistega velikonočnega jutra vstali Kristus tako tesno povezan s človekom, da je navzoč povsod, kjer so ljudje. Spoznan ali nespoznan spremlja človeka . . .

Po velikonočni vigiliji v dvorani župnije Maria Lourdes v Seebachu. G. Ciril Ogorevc na zdravlja.

naša luč

julija
in avgusta
ne bo izšla

slovenske radijske oddaje

- **Köln**
vsak dan, razen nedelje
16.15—16.50
na frekvencah 31, 41, 49 m
ter 6140, 7130 in 9770 kHz
v soboto in nedeljo dopoldne ob 9.30—10.20
na frekvencah 41, 49 m ter
5995, 6130 in 7130 kHz
- **London**
vsak dan
12.00—12.15 na frekvencah
9.61, 11.78, 15.235 MHz
ter 31.22, 25.47 in 16.69 m
v nedeljo dopoldne
11.30—12.15 na istih frekvencah
vsak večer
18.30—19.00 na frekvencah
6.05, 9.77, 11.78,
15.315 MHz ter 49.59,
30.71, 25.47 in 19.59 m
- **Vatikan**
vsak dan
18.45—19.00 na frekvencah
41 in 49 m ter 1530 kHz
ponovitev naslednje jutro
4.45—5.00 na istih frekvencah.

prezračevanje

REVOLUCIJA V SLOVENIJI

„Ljubljana je svetovno mesto, ker je mesto heroj.“ Ljubljana je že mesto heroj, ni pa zaradi tega **svetovno mesto**, tega naslova „heroja“ ji ni podelila svetovna protifašistična koalicija, ampak domača komunistična. V okviru svetovne protifašistične koalicije je bila tudi Rdeča armada, pa ne zato, ker bi se voditeljem v SZ fašizem gabil, saj so ga na domačem terenu izvajali še z večjo vnemo, temveč zato, ker jih je napadla bratska Nemčija (sporazum Ribbentrop-Molotov).

Tista pa, da je Ljubljano dvignila na zavidanja vredno višino leta 1941 dediščina vseh velikih svetovnih idej, je, milo rečeno, bosa. Velike svetovne ideje so bile tudi to, da bo KP v imenu delavskega razreda prevzela oblast, revolucionarni boj, razredni boj.

Ko sem še hodil v šole, so me ves čas učili, da je slavna **KP izvedla proletarsko revolucijo med NOB**, osvobodila delavce in kmete (te zadnje predvsem posesti). BE-GA je bila ves čas označena za reakcijo, torej kontrarevolucijo, brez revolucije pa tudi kontrarevolucije ne more biti. Kako to, da smo imeli muzeje ljudske revolucije, če je ni bilo? Kaj so se ljudje leta 45 odločili kar sami od sebe, naj jih za vse večne čase skozi viharje zgodovine vodi KP s tovarišem Titom na čelu?

Andrej Meglič, Črnuče — DELO, Ljubljana, 28. 4. 92.

LJUDI BI MORALO BITI KOMUNIZMA SRAM

V kulturnem svetu je ljudi komunizma sram, toda v tem svetu nas ni. Pri nas ti narod bedakov na prvih svobodnih volitvah izvoli **komunista za predsednika!** Čez čas ti jih pa pripelje še nazaj v vlado. Ja, zdaj smo pa res stabilna družba! Republiška vlada je bila edina plast družbe, edino mesto, kjer

niso imeli komunisti prve besede. No, zdaj jo imajo tudi tu.

Mogoče bomo pa pod vodstvom komunistov našli pot v kakšno Peto Jajce in se že jutri znašli v kakšni Šesti Jugoslaviji. Slovenskemu narodu pa želim **srečno pot na odlagalnišče odpadkov svetovne zgodovine**. Tam se vedno najde prostor. Še posebej, če je narod majhen!

Tone Perčič, Kranj — DELO, Ljubljana, 28. 4. 92.

SMOLETOVA LJUBEZEN DO TITA

Gospod Jože Smole nam je posredoval pobudo za praznovanje obletnice rojstva Josipa Broza-Tita, „velikega politika in državnika“. Seveda Liberalni stranki niti na misel ne pride, da bi praznovala rojstvo **človeka, ki je slovenskemu narodu povzročil največ gorja v vsej njegovi zgodovini**.

Nimamo seveda nič proti temu, da gospod Smole s svojo socialistično stranko organizira proslavo svojega praznika in tako javno in ponovno dokaže, čigavi služabniki so bili in čigavi občudovalci so njegovi politični somišljeniki. Predlagamo, da praznovanje svojega praznika oplemeniti z dodatnimi podatki o dejavnosti svojega idola, npr. s tistim, kako je prav v okviru praznovanja svojega rojstnega dne v Ljubljani konec maja 1945 **izdal ukaz o pokolu slovenskih vojnih ujetnikov v Kočevskem Rogu**.

*Danijel Malenšek
glavni tajnik Liberalne stranke
DELO, Ljubljana, 7. 5. 92.*

ALI RES, GOSPOD KUČAN?

Ko sem prebral prijazno pisanje g. Kučana v velikonočni Družini ob njeni 40-letnici, so se mi zazdele nekatere

(dalje na strani 34)

ocvirki

● **LEVI PUČ** — Ta močno odmeva tudi v svetovnem gospodarstvu. Nemška delegacija, ki je obiskala Banko Slovenije, je rekla: „Ko bi bili za to vedeli, sploh ne bi prišli v Slovenijo. Škoda, da nam tega niste sporočili, saj bi si lahko prihranili čas in denar za potne stroške.“ Slovenija je edina v Evropi naredila udar v levo.

● **VOLJČ IN GASPARI** — Novi predsednik slovenske vlade Drnovšek je hotel imenovati za svoja podpredsenika Voljča in Gasparija. Ta dva sta bila pripravljena zasesti ministrski stolček za nemajhno ceno: hiša in 5000 dolarjev na mesec. Sta pač iz vrst bivših tovarišev, ki so se bojevali za enakost vseh ljudi.

● **BIFE** — Tam, kjer še prihaja iz soseske oster vonj po hlevskem gnoju, nočejo imeti krčme ali gostilne, rajši imajo pizzerijo ali picerijo ali buffet, biffet, biffê, bifê in bife. Ali pa so še bolj mestno iznajdljivi kot v tisti krčmi enaindvajset ovinkov od Medvod (levo, če se peljete iz Ljubljane), ki ima napis, da je „nudenje hrane in pijače“. Pitje vode pa je splošno postalo oralna rehidracija. — Stane Ivanc

● **VLADA KOMUNISTOV?** — Bavčar, Kacin, Osterman, Puhar, Tajnikar, Avberšek, Protner, Rigelnik, Šuklje — so imena kandidatov za Drnovškovo vlado s komunistično preteklostjo. V partiji je bilo svoj čas približno 10 % prebivalstva Slovenije. Torej smo spet v času, ko bo absolutna manjšina vladala ostalim 90 % Slovencev. Na ta način bodo

(dalje na strani 34)

kaj ko bi se malo vadili v slovenščini

● IZBERI PREHODNE GLAGOLE IN JIH UPORABI V PRIMERNIH STAVKIH.

PRIMER: Loviti. Lovim sapo.

- Brneti, glodati, gnesti, iti, kupiti, lajati, ležati, nasuti, natrgati, obljuditi, odlikovati, odvreči, oživetiti, oživiti, počepniti, pohoditi, poklicati, porumeneti, porumeniti, plezati, preplezati, ropotati, saditi, sedeti, spatiti, skakati, skuhati, umiti, zasesti, zasmejati se, zaupati, žareti, žariti, žuboreti.

● ODVISNE STAVKE SPREMENI V DELEŽNIŠKE POLSTAVKE.

PRIMER: Moj ded je padel, ko je branil domovino. Moj ded je padel, braneč domovino.

- Ko sem pisal z nalivnikom, sem si zamazal prste.
- Ko sem šel po trgu, sem izgubil denarnico.
- Zadel sem ob natakario, ko je nosila dva vrčka piva.
- Ko sem nesel steklenico iz trgovine, sem se spotaknil in vse razbil.

● POPRAVI NAPAKE.

- Pridi brž dol!
- Andrej je dol v sobi.
- Dolbil je deblo.
- Dolbljenje mu je bilo zelo všeč.
- Jutri bom šel zdoma, torej bom z doma.

● POPRAVI NAPAKE.

- Dolenska, domišlija, doprinesiti

zmago, biti dorasel čemu, doživljenjski član, na dostih krajih, z dostimi ljudmi, Dostojevskijevi romani, pravil je vic, Dragotov oče, kdo drugi ti bo to povedal, lepa obitelj je bila, z drvi, pokoncu se je držal, veliko je držala nase, držali so ga za poštenjaka, drži gostilno, predavanje drži, prisotnost duha, duhamoren, pred dvema leti, pred dvema dnevi, prinesi mi vinto, zdvajal je, dvomil je vase in v uspeh.

● IZBERI PRAVILNI ZAIMEK.

- Njegovo knjigo sem našel (moje — svoje) pa ne.
- Jernej, poslej se s (svojimi — tvojimi) prošnjami obračaj drugam!
- Prinesel sem tvojo in (mojo — svojo) nalogo.
- Če sosedova hiša gori, pazi na (svojo — tvojo).
- Pošij obleko (sebi — tebi) in (svojima — tvojima) bratoma.

● UGOTOVI RAZLIKO V POMENU.

- Francka se je za hip zagledala v (njen — svoj) obraz.
- Ko bi imel Jošt pri sebi (njegov — svoje) merilo, bi zadrego brž rešil.
- Jaka si kaj takega o (njegovem — svojem) očetu ni mogel misliti.
- Vida je pošila perilo (njenima — svojima) bratoma.
- Tine bi se rajši zameril Tonetu kot (njegovim — svojim) sorodnikom.

● PRISLOVNA DOLOČILA SPREMENI V NAČINOVNE ODVISNIKE.

PRIMER: Jan je vstopil v sobo brez

Josip murn pesem o klasu

Kot z zelene goré
cesta, ravno poljé,
kot ves pisan svet
nam se dnevi vrste.

Glej, izza teh brez
pólje in poljé,
tako daleč čez
vse nam v zrno gre.

To je naša last,
vse za naše dni.
Sebi v slavo in čast
todi klas zori.

Da obvárjuje Bog
hudih ur ga, vetrov,
da povsodi okrog
zlije svoj blagoslov!

Na Medardovo jasnih dni,
mirne daj Margaretine,
da se svet veseli
lepe letine —

da neznan glas noči,
ko s temò govori,
da nam daleč zbeže
hrepeneče skrbil

Da, za kruh, da, za klas
Bog usliši nas,
čez razore zavej
sredi urnih maš;

naj se dnevi vrste
kot svet pisan z goré . . .
Prepelica, hej, čez poljé,
hitri veter, zavej čez goré!

pozdrava. Jan je vstopil v sobo, ne da bi pozdravil.

- Učenec je po zvonjenju brez opravičila vstopil v razred.
- Nalogo sem rešil brez premišljanja.
- Anka se je nasmejala do solz.
- Pomaga mu po svojih močeh.
- Fantje so delali po dogovoru s sosedom.

● NAČINOVNE ODVISNIKE SPREMENI V POLSTAVKE.

PRIMER: *Mamo sem priganjal k*

REŠITEV NALOG IZ PREJŠNJE ŠTEVILKE NAŠE LUČI:

● VPRAŠANJA PO ODVISNIKI:

Zakaj so vaški otročaji skrivaj prihajali? Zakaj so bili meščani brez skrbi? Zakaj so otroci Petru Klepcu pogosto nagajali? Zakaj so ob desetih odšli vsi iz razreda? Zakaj je šel drvar v gozd?

● VPRAŠANJA PO ODVISNIKI:

V kakšnem primeru je dobil pes klobaso? Kdaj je pa dobil rahel električni udarec? Kljub čemu smo nadaljevali pot? Kljub čemu nismo odnehali? V kakšnem primeru ne bo koncerta na prostem?

● **DOPOLNJENI ODVISNIKI:** Če bi hotel ustreči dedu, bi mu moral prinesiti zavitek tobaka. Ko bi bil jaz tvoj oče, bi te že naučil kozjih molitvic. Če si truden, lezi! Čeprav si obljubil, te ni bilo. Čeprav me nisi ubogal, ti je stvar uspela.

● VPRAŠANJA PO ODVISNIKI:

V kakšnem primeru ti bom povedal resnico? Kljub čemu ti bom povedal resnico? Kljub čemu me ima mama rada? Kdaj me ima mama rada? Pod kakšnim pogojem grem na izlet?

● **PRAVILNA DVOJINSKA OBLIKA:** Kupi dve jabolki in dve hruški. Skuhaj dve jajci. Poštar je prinesel dve pismi. Okni v spalnici sta odprti. Pred hišo rasteta dve drevesi.

● **DODANI SAMOSTALNIK:** Ukvarjam se z nogometom. Oskrbim se s šolskimi knjigami. Jezim se na otroke. Verjamem v našo zmago. Skrbim za bolnika.

● **POPRAVLJENE NAPAKE:** Delava učenec, delavnik, biti s kom istega mnenja; mnenja so različna, se ne

odhodu tako, da sem kazal na uro. Mamo sem priganjal k odhodu, kažoč na uro.

- Ded je šel navkreber tako, da se je opiral na palico.
- Učitelj je učil učence tako, da je kazal mesta na zemljevidu.
- Mož je šel ponoči po stopnicah tako, da je nesel čevlje v roki.
- Skozi grmovje sem se prelinil tako, da sem si pomagal z rokami.
- Zamerili so se mi s tem, da so o vladi poročali pristransko.

skladajo; delomrzneš, delomrznost, delopust, delovni dan, delovni čas, delovni prostor, deska, deščica, devetdeset, dežnik (vendar: narodne noše z rdečimi marelami, branjevka razpne na trgu marelo), dinamo; obravnavanje, obravnava, pretres; dlesna; do, do tega mi je; priti iz enega kraja v drugega, za poroka biti, dobeseden, mu je odtrgala roko, dobiček; imeti, narediti dobiček s čim; dobičkar, dobičkarški, dobičkarstvo, dobičkaželjen, dobičkosen, dobivati ugled, dobivati težo.

● **ZAMENJAVA VEZNIKOV:** Če skoči kdo v vodo, boš skočil tudi ti za njim? Četudi sva brata, mošnji nista sestri. Ko bi imela koza denar, gospa bi ji rekli. Rad se oglašaj, čeprav nič pametnega ne pove. Če mački na rep stopiš, zacvili.

● **KRAJŠE POVEDANO:** Ne hodi mimo znanih ljudi brez pozdrava. Z jezikanjem ne boš postal priljubljen. Hodi kot polž. Podobna sta si kakor razpolovljeno jabolko. Najedli smo se do sitega.

● **KRAJŠE POVEDANO:** Jaz bom dal toliko kot ti. Šele po vsem povedanem mi je dala mir. Ne delajte si skrbi glede večerne obleke. V sobo sem se prithotapil po prstih. Sorodniki so brez besede sedli za mizo.

● **USTREZNI GLAGOL:** Šola se začena septembra. Po dveh tednih sem ozdravela. Kadar gre za človeka, se je treba potruditi. Boris se vadi v teku. Knjiga sestoji iz treh delov.

● **POPRAVLJENE NAPAKE:** Ko bom preštel do tri, stecite. Stopi na stol in sezi na polico. Lezi, Sultan! Jožko, opeci meso še na drugi strani. Reci Janzeu, naj pride nocoj k nam.

izražajmo se lepo

Sam ne ve, kaj bi. — Da bi ga strelal — Kaj bi tisto! — O tem ni da bi govoril. — To je praznoglavec. Ne bi rekel. — Ne da bi jaz vedel.

o

Biba pomeni otroku majhno žival, navadno žuželko. — Biba leze, biba gre.

o

„Biciklist“ navzgor upogiba hrbet, navzdol pa pritiska; je človek, ki je pred nadrejenimi suženjski, na podrejene pa pritiska. — Satira na biciklizem in suženjsko pokornost.

o

Vhtel je bič. — Pokal je z bičem. — Švrknil je z bičem. — Če se žival upre, zapoje bič. — Žival je topo prenašala bič, bila ga je pač vajena. — Lomi se pod bičem lastne krvi. — Bič javnega mnenja. — Bič usode. — Postal je bič svoje družine.

o

Bičali so ga do krvi. — Dež biča okna. — Toča ga biča po obrazu. — Življenje ga biča. — Bičal je napake, razmere.

o

Raca se je skrila v biču. — Pred njim se je razprostiralo bičje in ločje.

o

V novem naselju bodo odprli bife (= okrepčevalnico s pijačo in prigrizki). — Iz bifeja (= iz omarice s pijačo v sprejemnici) je vzela buteljko in natočila obiskovalcem. — Vzel je sendvič z bifeja (= z mize z brezplačnimi mrzlimi jedmi in pijačami na družabni prireditvi).

ocvirki

(nadaljevanje s 31. strani)

imeli komunisti (razen skupščine, ki pa je po sestavi še vedno oblika starega režima) spet vso oblast v rokah. Šlo je samo za odstranitev krščanskih demokratov. Pomembno je le to, da so pri lastninjenju in denacionalizaciji „ustavili desnico“. — Ivo Žajdela

KOGA MALIKUJE JOŽE SMOLE

Jože Smole se je ob bližajoči se stoti obletnici rojstva pokojnega maršala Josipa Broza-Tita samoiniciativno postavil v vlogo nekakega „odbora“ za obujanje Titovega spomina.

Ob poudarjanju Titovih zaslug je kot največjo navedel, da je znal brzdati nacionalizme. Odgovornost za sedanjo vojno na tleh nekdanje Jugoslavije in njen razpad naj bi potemtakem nosili vsi tisti, ki niso hoteli še naprej ostati pokorni vazali Beograda.

Gre za tipično stalinistično totalitarno logiko, po kateri je vselej in vsega kriva žrtev, ki se upre svojemu rablju. S to izjavo je Smole pokazal, da je še vedno bolj Jugoslovan kot Slovenec. Ob tem je pozabil povedati, da je bil Tito tudi tisti človek, ki je Koroško zamenjal za kakšnih 15 tisoč domobrancev, ki so bili potem zverinsko pobiti.

Smole ima sicer pravico, da malikuje, kogar hoče, toda naj se pri tem vsaj zaveda, da je bil njegov malik krvav diktator.

J. V. — SLOVENEK, Ljubljana, 21. 5. 92.

njegove trditve vprašljive. Naj jih navedem:

● G. Kučanu se je zapisalo, da je bila odločitev oblasti leta 1952, da so dovolili izhajanje DRUŽINE, „določno znamenje spoznanja o nesporni resnici, da je kulturna zgodovina slovenstva prežeta tudi s krščanskim moralnim in duhovnim sporočilom“.

Ko bi bilo to res, si ne bi bilo mogoče pojasniti med drugim naslednjih dejstev: Prav tisto leto je dala oblast v Novem mestu zažgati škofa Vovka in je ukinila ljubljanski verski list OZNANILLO, leto prej pa mariborski VERSKI LIST. Po odločbah iste oblasti je smela DRUŽINA izhajati le v skromnem obsegu, količina papirja je bila omejena, vsak trenutek so jo lahko še zmanjšali ali v celoti odtegnili, partijski nadzor nad vsako zapisano besedo v listu je bil popoln, urednik Merlak je imel v letih 1974 in 1975 devet kazenskih postopkov, oblast je pritiskala zlasti na laične sodelavce in jih šikanirala (npr. s preprečevanjem študija, odklanjanjem štipendij), DRUŽINA je bila zaplenjena, na uredništvu so imeli najprej devizno kontrolo, potem pa še kompletno inšpekcijo s strani Službe družbenega knjigovodstva.

Partijska oblast je dovolila izhajanje DRUŽINE v kopski administraturi, ker je bil msgr. Toroš „državotvoren“. To je bil edini razlog.

● G. Kučan je zapisal, da je DRUŽINA „v glavnem potrpežljivo, razsodno in strpno odpirala poleg verskih tudi druga bivanjska vprašanja našega naroda“.

Najprej bi me zanimalo, od kod gošpod tako dobro pozna pisanje DRUŽINE. Prebiral je najbrž ni, vsaj iz verskih ali drugih bivanjskih nagibov ne. Mogoče kot član koordinacije?

Da je pisala potrpežljivo in strpno? Kako pa naj bi pisala ob partijski nestrpnosti? Še tako jo je oblast zaplenila. Z vidika evangelija, ki zahteva od kristjanov angažiranost za resnico in pravico proti slehernemu nasilju, totalitarizmu in enoumju, je pisala celo preveč strpno. Seveda pa je vprašanje, ali bi mogla pisati bolj „nestrpno“.

● G. Kučan je mnenja, da je koristno naš skupni pogled obrniti na-

prej. „Ve se iz zgodovine, da pomeni predolgo zadrževanje v preteklosti zanemarjanje sedanosti in prihodnosti.“

V nacističnem koncentracijskem taborišču v Dachau sem bral misel, da je narod, ki pozablja svojo preteklost, obsojen, da jo bo zopet doživel. Vsakdanja skušnja pa uči, da se bodo rane, ki niso bile očiščene, začele vedno znova gnajiti. Brez čiste preteklosti ni svetle prihodnosti.

Zadnjič je bilo čuti na TV besedo o nujnosti moralnega Nürnberga pri nas. Ugotoviti je treba, kdo je bil kdo v preteklosti, ker bo sicer značajnost, ki jo je nekdaj pokazal z nestrinjanjem s partijskim enoumjem, v našem prostoru brez veljave, takratno hlapčevanje in sodelovanje pri zatiranju rojakov pa brez krivde. To bi pomenilo ohranjanje strupa v našem prostoru.

Pa še to: Ljudje, ki so bili v totalitarnem sistemu na vodilnih mestih, bi se morali sedaj umakniti v zasebnost. Za vodilna mesta so izgubili legitimacijo. Tako ravnajo povsod po svetu. Le tako je mogoče tudi graditi zaupanje med ljudmi, k čemur g. Kučan poziva na koncu svojega zapisa.

France Borštnar — DRUŽINA, Ljubljana, 24. 5. 92.

ŠVEJK IN KRJAVELJ V NAŠEM PARLAMENTU

„Joj, prejoj! Kaj se je zgodilo v slovenskem parlamentu?“

„Tisti peterletovski peklenšček je skoraj ugonobil našega ljubega, dragega Drnovščička. Revček bi skoraj vrnil mandataro.“

„In pa na novo zbrane stare ministre.“

„Pa Pučnika, tistega debelega, ki so ga komunisti že enkrat po nosu namahali.“

Malo je manjkalo, pa bi Ribičič, tisti muštacarček, nekaj okrasnih dlačič pojedel, ko je kar na skupščinskem hodniku pripovedoval vidno ganjeni poročevalki TV Slovenija, kako je njegova družčina po štirih letih streljanja kozlov velikodušno predala oblast črnim povzpetnikom. (No ja, med nami rečeno, če bi mu uspelo pojesti vse, bi se slovenskemu parlamentu bistveno izboljšali lepotni videz.)

„Pa smo jih posekali, peklenščke črnuhaste, na dvoje smo jih presekali, takole z leve, da je špricnilo živordeče in štrrrrbunknilo na desno stran.“

Tako nekako bi oblikovala TV dnevnik vojak Švejk in vojščak Krjavelj dne 13. in 14. maja 1992.

Ivana Saksida, Dornberk — SLOVENE, Ljubljana, 20. 5. 92.

SLOVENIJA ČLANICA SVETOVNE ORGANIZACIJE

22. maja ob 10,25 po ameriškem času je predsednik generalne skupščine OZN Šamir Šihabi razglasil **Republiko Slovenijo za polnopravno članico svetovne organizacije**. Za Slovenijo je sprejel še Bosno in Hercegovino ter Hrvaško. Slovenija je s tem postala 176. član OZN.

Za nas je to izjemen dogodek, ki bo šel v zgodovino kot vstop Slovenije v mednarodno skupnost; ta naj bi skrbelo za spoštovanje posameznih narodov in vzajemno sožitje.

Članstvo v OZN prinaša Sloveniji **številske prednosti**. Laže in hitreje se bo vključevala v razne mednarodne ustanove, npr. finančne (Mednarodni denarni sklad, Svetovna banka, Mednarodna finančna korporacija, Evropska banka za obnovo in razvoj, Banka za mednarodne poravnave, Splošni sporazum o trgovinah in carinah), in meddržavne sporazume (Mednarodna organizacija za civilno letenje, Svetovna poštna zveza, Mednarodna zveza za telekomunikacije). Posebno vstop v mednarodne finančne ustanove bo ugodno vplival na slovensko gospodarstvo. Do konca leta utegne Slovenija vstopiti v večino teh ustanov.

Minili sta komaj dobri dve leti od prvih večstrankarskih volitev, manj kot leto in pol od plebiscita, ne še eno leto od napada na Slovenijo in komaj nekaj mesecev od priznanja Slovenije s strani prvih evropskih držav, pa je Slovenija že povsem samostojna in neodvisna, mednarodno priznana in včlanjena v mednarodno skupnost. **Tako hitrega in tako ugodnega razvoja si niso predstavljali niti največji optimisti**. Novinar Danilo Šlivnik je v Delu zapisal, da se je s tem dokončal velik del slovenske zgodovine: „Z občečlove-

pohitite z zahtevkom slovenskega državljanstva!

Do 24. junija letos naj vložijo prošnjo za državljanstvo Republike Slovenije vsi Slovenci, ki

- jim je bilo odvzeto državljanstvo LR Slovenije in FLRJ,
- ki so se po koncu vojne umaknili v tujino,
- izseljenci, ki jim je prenehalo državljanstvo zaradi odsotnosti,
- otroci vseh omenjenih.

Ustrezno vlogo pri republiškem upravnem organu, pristojnem za notranje zadeve, lahko vložijo sami ali pa zanjo pooblastijo nekoga, ki živi v Sloveniji. Na pooblastilo zadošča njihov podpis, saj ministrstvo za notranje zadeve ne zahteva za te vloge overitve podpisa.

Na vlogi naj bodo poleg zahtevka za ugotovitev državljanstva R Slovenije navedeni osebni podatki, ime in priimek, rojstni datum, kraj rojstva in po možnosti kraj zadnjega bivališča v Sloveniji, ter sedanjí naslov vlagatelja.

Izseljenci bodo s pridobitvijo slovenskega državljanstva pridobili volilno pravico v R Sloveniji in lastninsko pravico do zemljišč — le pri dedovanju ni potrebno slovensko državljanstvo.

Pridobitev tega državljanstva jim ne bo prinesla nobenih davčnih obremenitev, dokler ne bodo tu služili denarja oziroma ne bodo imeli nepremičnin ali drugega premoženja.

škega vidika je bilo vse skupaj skrajno kratko, s slovenskega pa smo v dveh letih prehodili skoraj celo stoletje“ (23. 5. 92).

Dejstvo je, da je misel o osamosvo-

jitvi sprožila in uspešno pripeljala do konca zveza strank, ki danes nima večine v slovenskem parlamentu — zaradi levega udara, ki je vrgel Peterleta in v sedlo posadil Drnovška.

obletna maša v Rogu

Letos bo obletna maša ob grobišču domobrancev pod Krenom v Kočevskem Rogu v nedeljo, 5. julija ob 11. uri. Maša bo tam kot lani, to je na ravnici na desni strani ceste v neposredni bližini grobišča.

Mašo bo daroval ljubljanski nadškof. Po maši bo kulturni program. Od treh govornikov bosta dva iz Amerike.

Za pokritje stroškov bo pri maši posebna nabirka. Dar za ta namen lahko nakažete na žiro račun: 50100-620-133051010115-735329, DRUŽINA, Ljubljana, s pripisom: Za mašo v Kočevskem Rogu.

razpis štipendij

Ministrstvo za šolstvo in šport je v razpis štipendij za Slovence zunaj R Slovenije in njihove potomce za študijsko leto 1992/93 navedlo, da morajo prijave vsebovati tudi „priporočilo slovenskega društva, v katero je včlanjen kandidat ali njegovi starši, in ostala morebitna priporočila“. To je povzročilo med nekaterimi v tujini živečimi Slovenci neugodne odzive, ker so to razu-

meli kot dajanje prednosti društvom na račun drugih ustanov.

Ministrstvo je razpis dopolnilo (14. aprila 92) s pojasnitvijo, da ni bil njihov namen tak in da bodo enakovredno obravnavali in upoštevali priporočila katere koli slovenske ustanove v tujini. To je lahko tudi priporočilo profesorja, učitelja, župnijskega urada, kakšnega slovenskega predstavništva itd. Nazorska ali politična merila bodo pri ocenjevanju priporočila izključena.

oglasi

● **PRODAM** hišo v Litiji — center ob robu gozdčka — z dvema stanovanjskima enotama z ločenima vhodoma in dovozoma, dvema garažama, telefonom, 1600 m² zemljišča. Možnost vsakršne obrti. — Ana Javoršek, Bilečanska 5, 61000 Ljubljana — tel. 061/454 810 ali 061/881 440.

● **PRODAM** nov lokal v centru Slovenskih Konjic, 32 m², takoj vseljiv, za 60.000 DEM. — Breda Šrimpf, M. Zidanška 9, 63230 Šentjur pri Celju — tel. 063/741 068.

● **Dragi rojaki!** Za Vašo SELITEV v domovino se Vam toplo priporočamo. — Obrnite se na naslov: Gebr. HORŽEN, Möbeltransporte, Herderstraße 36, D-4010 Hilden bei Düsseldorf. (Telefon 02 1 03 / 44 5 62). — Informacije dobite pismeno ali po telefonu v slovenščini ali nemščini.

● **RAČUNALNIKI:** Sinclair 48 K DM 245,—. Vse vrste Commodore, Schneider, Atari RADIOAPARATI, AVTORADIO Hi-Fi. Razni stroji in orodje. Ekspozitni popust. — Jode Discount Markt, Schwanthalerstr. 1, 8000 München 2, BRD.

● **DRAGI ROJAKI, POTUJETE V EVROPO?** Na pragu domovine, v središču stare Gorice, ob lepem drevoredu Corso Italia, vas pričakujemo v PALACE HOTELU, najboljšem hotelu v mestu. Najmodernejši komfort (kopalnica, telefon, radijski sprejemnik, barvna televizija, mini bar, klimatizacija). Zelo ugodne cene: enoposteljna

soba 62,50 DM, dvoposteljna 92,40 DM. — Vinko Levstik, PH-PALACE HOTEL, Corso Italia 63, I-34179 Gorizia, tel. 04 81 / 82 1 66, telex 461154 PAL GO I.

● **Ugotavljanje „bolezni“** na osnovi aure in zdravljenje z bioenergijo, brez tablet. Tako zdravljenje je v svetu zelo uspešno in znano. Tel. Slovenija 0038 - 61 - 57 94 70; tel. Švica 0041 - 42 - 31 00 32; tel. Nemčija 0049 - 71 31 - 32 483.

● **V mirnem predelu sončne Štajerske**, blizu Atomskih toplic, **PRODAM** kmetijsko zemljišče v izmeri 3,5 ha in posest z manjšo hišo v izmeri 1,5 ha. Zemljo prodam skupaj ali po parcelah, primerne za vikende. Cena po dogovoru. Informacije po telefonu 061 - 728 - 590 — Slovenija, zvečer od 20. do 22. ure.

IZŠLA JE KNJIGA

STANE KOS

STALINISTIČNA
REVOLUCIJA
NA SLOVENSKEM
1941—1945

II

Nepristranski opis druge polovice medvojnega dogajanja v Sloveniji. Knjiga opisuje čas od septembra 1943 do maja 1945. Obsega 272 strani. Stane 30 mark. Dobi se na naslovu: Mohorjeva družba, Viktringer Ring 26, A-9020 Celovec.

Če potujete v München, Vas pričakuje HOTEL ERBPRINZ Sonnenstr. 2, 8000 München 2 tel. 089 / 59 45 21. Družina Zupan

preberite!

PREVODE DOKUMENTOV, ki jih potrebujete za sklenitev zakona, vam radi poskrbijo slovenski duhovniki. Obrnite se vedno na najbližjega.

ZA CERKVENO POROKO potrebujete krstni list, ki ni star več kot tri mesece: Javite se en mesec pred poroko pri duhovniku, ki vas bo poročil, da lahko uredi oklice in dokumente in se zmeni s krajevnim župnikom za kraj in čas poroke.

NA VSEH URADIH, kjer vas sprašujejo po narodnosti ali državljanstvu, povejte, da ste Slovenci. Pri izpolnjevanju vseh formularjev napišite pri rojstnem kraju vedno: Slovenija.

MALE OGLASE sprejema uredništvo „Naše luči“ do 5. v mesecu pred naslednjo številko. Oglasi smejo obsegati največ 100 besed. Za vsebino oglasov uredništvo ne odgovarja. Cenik malih oglasov: Minimalna cena (do 20 besed) je: 200 avstrijskih šilingov, vsaka nadaljnja beseda pa 5 avstrijskih šilingov (ali pa enaka vrednost v drugi valuti). Oglase je treba vnaprej plačati. Uredništvo posreduje le naslov oglaševalca, na druga vprašanja glede malih oglasov ne odgovarja. Kdor hoče zvedeti za naslov oglaševalca, naj pošlje v pismu v denarju ali v mednarodnih poštinih kuponih pristojbino za dvojce pisem za tujino.

vsaj majčkeno se nasmejčkajte!

Govornik: „Preden vam spregovorim, bi vam rad nekaj povedal.“

o

Prijatelj prijatelju: „Pri nas doma ni nekaj v redu: niti papagaj ne govori z menoj.“

o

Pivec mešalcu pijač v baru: „Vrzite v Martini, prosim, dve olivi, ker mi je zdravnik predpisal več zelenjave.“

o

„Zakaj ste streljali na svoje lovske prijatelje?“

„Imel sem jih za jelena.“

„Kdaj ste opazili svojo zмотo?“

„Ko je jelen ustrelil nazaj.“

Razlika med prejšnjo in novo slovensko vlado je kot razlika med gospodi in tovariši.

„Katera reka je daljša, Sava ali Donava?“

„Donava.“

„Točno. Za koliko?“

„Za dve črki.“

o

Vratar v hotelu gostu:

„Sobe v prvem nadstropju stanejo 2000 tolarjev, v drugem 1500, v tretjem 1000. V katerem nadstropju jo hočete?“

„V nobenem.“

„Ali vam hotel ni všeč?“

„Mi je, a ima premalo nadstropij.“

o

„Ali se nič ne bojiš, da bi srečal na cesti svoje upnike?“

„Nič, saj hodijo vsi peš, jaz se pa vozim z avtom.“

o

„Prej sem bil neodločen, danes pa nisem več tako gotov.“

o

Jaka prinese s potovanja papagaja, za katerega mora plačati carino.

Carinik: „Za živega znese carina 5000 tolarjev, za nagačenega pa carine ni treba plačati.“

Papagaj: „Jaka, da ja ne boš naredil kakšne neumnosti!“

„Ne vem,“ potoži prijatelj prijatelju, „s katero naj se poročim: z Meto, ki je lepa, ali s Špelo, ki je pametna.“

„Z nobeno od obeh. Vzemi takšno, kot si sam.“

o

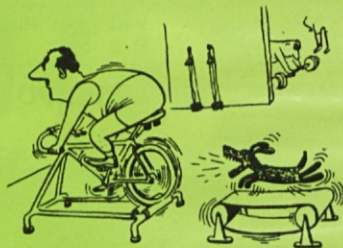
Zdravnik steče razburjen v mrliško halo: „Gospod Trn, presneto srečo imate: ni se ustavil vaš pulz, ampak moja ura.“

o

„Obleko bi z majhnim popravkom vzela.“

„Kaj pa naj bi bilo popravljeno, milostljiva?“

„Cena.“

„Zakaj se slikarji pod sliko podpisujejo?“ hoče vedeti otrok.

„Da vsakdo ve, kako mora sliko obesiti.“

o

„Kako se je vajina ločitev končala?“

„Dosti dobro. Jaz dobim otroke, moj mož pa avto.“

„In vajino skupno premoženje?“

„Si ga bosta razdelila najina odvetnika.“

o

Šef: „Moja nova tajnica je res nepogrešljiva. V pisarni ima tak nered, da brez nje ničesar več ne najdem.“

o

Stranka v trgovini mladi prodajalki: „Vi pa še ne prodajate dolgo. Še vedno zardite, ko poveste ceno.“

„Ne razumem, kako lahko zaopraviš toliko za hrano!“

Erscheinungsort: Klagenfurt
Verlagspostamt: A-9020 Klagenfurt
Viktringer Ring 26
P. b. b.

SLOVENSKI DUHOVNIKI PO EVROPI

ANGLIJA

Stanislav Cikaneč, 62, Offley Road, London SW9 OLS. (Tel. 071-735-6655).

AVSTRIJA

P. mag. Janez Znidar, minorit, Mariahilferplatz 3, A-8020 Graz.

Ludvik Počivavšek, Kirchenstraße 1, 4053 Haid bei Ansfelden.

(Tel. 0 72 29 / 88 3 56 - 3, samo ob petkih popoldne in ob sobotah).

Anton Štekl, Einsiedlergasse 9—11, 1050 Wien. (Tel. 0222/55 25 75).

Slovenski socialni urad, Einsiedlergasse 9—11, 1050 Wien.

(Tel. 0222/55 25 75).

Janez Žagar, Herrengasse 6, A-6800 Feldkirch, Vorarlberg.

(Tel. 05522 - 23 1 00 ali 05522 - 34 85-0).

Slovenski dušnopastirski urad, Fridtjof-Nansen-Str. 3, 9800 Spittal/Drau.

BELGIJA

Vinko Žakelj, Guill. Lambert laan 36, B-3630 Eisden. (Tel. 0032/11/76 22 01).

Kazimir Gaberc, 10, rue de la Révolution, B-6200 Châtelineau (Belgique).

(Tel. 071 - 39 73 11).

FRANCIJA

Prelat Nace Čretnik, 78 Avenue Gambetta, 75020 Paris. (Tel. (1) 43 61 80 68).

Slovenski dom, 3 Impasse Hoche, 92320 Chatillon. (Tel. (1) 42 53 64 43).

Stanislav Kavalarič, Presbytère Ste. Barbe, rue de Lens, 62680 Mericourt.

(Tel. 21 70 91 88).

Anton Dejak, 9 rue Saint Gorgon, 57710 Aumetz. (Tel. 82 91 85 06).

Jože Kamin, 14 rue du 5 Decembre, 57800 Merlebach. (Tel. 87 81 47 82).

François Pavalec, 17 rue de Sospel, 06300 Nice. (Tel. 93 56 66 01).

NEMČIJA

Msgr. dr. Janez Zdešar, Rosenstraße 26, 8011 Heimstetten b. München.

(Tel. 089 - 90 30 050).

Martin Horvat, Kolonnenstraße 38, 1000 Berlin 62, tel. 030 - 788 19 24.

Slovenska katoliška misija, Kolonnenstraße 38, 1000 Berlin 62,

tel. 030 / 784 50 66.

Janez Pucelj, 4200 Oberhausen 11, Oskarstr. 29. (Tel. 0208 - 64 09 76).

Stanko Čeplak, diakon, 4200 Oberhausen 11, Oskarstr. 29. (Tel. 0208 -

64 09 76).

Martin Mlakar, Moltkestraße 119-121, 5000 Köln 1. (Tel. 0221 - 52 37 77).

Janez Modic, 6000 Frankfurt 70, Holbeinstr. 70. (Tel. 069 - 63 65 48).

Bogdan Saksida, 6800 Mannheim 1, A 4, 2. (Tel. 0621 - 28 5 00).

Stanko Gajšek, 8070 Ingolstadt, Feldkirchnerstr. 81. (Tel. 0841 - 59 0 76).

Ciril Turk, 7000 Stuttgart 1, Staffenbergstr. 64. (Tel. 0711 - 23 28 91).

Janez Demšar, Urbanstraße 21, 7410 Reutlingen 1. (Tel. 07 1 21 - 44 7 89).

Župnijska pisarna Slov. kath. Mission, Krämerstraße 17, 7410 Reutlingen 1.

(Tel. 07 121 - 45 2 58).

Jože Bucik, 8900 Augsburg 22, (Göggingen), Klausenberg 7 c.

(Tel. 0821 - 97 9 13).

Slovenski dušnopastirski urad, 7900 Ulm, Olgastraße 137.

(Tel. 0731 - 27 2 76).

Marijan Bečan, Liebigstr. 10, 8000 München 22. (Tel. 089 - 22 19 41).

NIZOZEMSKA

Vinko Žakelj, Guill. Lambert laan 36, B-3630 Eisden. (Tel. iz Nizozemske:

09 - 32 11 76 22 01).

ŠVEDSKA

Jože Drolc, Parkgatan, 14, 411 38 Göteborg. (Tel. 031 - 11 54 21, v Malmöju:

040 - 23 24 78).

ŠVICA

P. Robert Podgoršek, Seebacherstr. 15, Postfach 521, CH-8052 Zürich.

(Tel. 01 - 301 44 15 in 01 - 301 31 32).

Pisarna Slov. misije, Schaffhauserstr. 466, Postfach 771, CH-8052 Zürich.

(Tel. 01 - 301 31 32, Telefax 0041 1 / 303 07 88).

P. Damijan Frlan, Kapuzinerstr. 18, CH-4500 Solothurn. (Tel. 065 - 22 71 33).

KATOLIŠKO SREDIŠČE SLOVENCEV PO SVETU (Janez Rihar), 61001

Ljubljana, p. p. 121/III (Tel. 061 / 454 246)